

ΕΚΘΕΣΗ

ΚΑΤΟΠΙΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΡΟΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ
ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΑΡ. 2/2022, ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗ, κ.
ΧΡΙΣΤΟ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗ ΣΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Λεμονιά Καουτζάνη

Δημήτρης Γεωργιάδης

Δημήτρης Τσολακίδης

18 Σεπτεμβρίου, 2025

ΚΕΦΑΛΑΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΔΗ.ΣΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΡΩΣΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ PROMSVYAZBANK

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΟΡΟΙ ΕΝΤΟΛΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: ΣΥΝΟΨΕΙΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΚΡΟΑΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΟΡΟΙ ΕΝΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

1. Με απόφαση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς έγινε διορισμός των Λειτουργών Επιθεώρησης:

Λεμονιάς Καουτζάνη (5/7/2024)

Δημήτρη Γεωργιάδη (13/6/2024)

Δημήτρη Τσολακίδη (5/7/2024)

δυνάμει των Άρθρων 7(1)(ιδ), 8(στ) και 13, του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Νόμου του 2022, Ν.19(Ι)/2022 και των Κανονισμών 11(1) και 14(5)-(11) των περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμών του 2022, ΚΔΠ 483/2022, και αναφορά ότι καθόλη τη διάρκεια της Έρευνας, οι εν λόγω Λειτουργοί Επιθεώρησης, περιβάλλονται με όλες τις εξουσίες που έχει η Αρχή.

2. ΟΡΟΙ ΕΝΤΟΛΗΣ: Οι Όροι Εντολής, που δόθηκαν στους Λειτουργούς Επιθεώρησης υπό τους οποίους διεξήχθη η Έρευνα, έχουν ως ακολούθως:

«(Α) Καταγγελίες ημερομηνίας 2 και 14 Σεπτεμβρίου, 2022 (ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΑ Α και Β).

- (α) Κατά πόσον τα 9 ονόματα που αναφέρεται στις εν λόγω Καταγγελίες πολιτογραφήθηκαν στις αντίστοιχες ημερομηνίες.

- (β) Κατά πόσον συνδέονται με τις αντίστοιχες εταιρίες, που περιγράφονται στις εν λόγω Καταγγελίες.
- (γ) Κατά πόσον τα εν λόγω πρόσωπα και εταιρείες έκαναν τις εισφορές, που περιγράφονται στις Καταγγελίες.
- (δ) Κατά πόσον διαπιστώνεται οποιαδήποτε παρατυπία ή παρανομία στις εν λόγω εισφορές.
- (ε) Κατά πόσον στις πιο πάνω ενέργειες, πλην των συνθηκών απόκτησης Κυπριακού διαβατηρίου, ως αυτές εξαιρούνται επί του παρόντος, υπάρχει εύλογη υποψία διάπραξης αδικημάτων διαφθοράς ως αυτά καταγράφονται στο N.19(I)/2022.

(B) Καταγγελία ημερ. 3 Σεπτεμβρίου, 2022 (ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΟ Γ).

- (α) Κατά πόσον στις 12/12/2018, πολιτογραφήθηκε ο [REDACTED].
- (β) Κατά πόσον στις 12/12/2018, πολιτογραφήθηκε η σύζυγος του [REDACTED] το όνομα της οποίας δεν αναφέρεται στην Καταγγελία.
- (γ) Κατά πόσον στις 7/3/2017, πολιτογραφήθηκε ο [REDACTED].
- (δ) Κατά πόσον στις 7/3/2017, πολιτογραφήθηκε [REDACTED] και κατά πόσον είναι αδελφός του [REDACTED].
- (ε) Ποια η σχέση του [REDACTED], [REDACTED] και [REDACTED] με τη Ρωσική Τράπεζα Promsvyazbank.

(στ) Κατά πόσον η Promsvyazbank «στεγάστηκε σε εντυπωσιακό ιδιόκτητο κτήριο στη [REDACTED] το οποίο κατασκευάστηκε από την Imperio Properties, η οποία ιδρύθηκε από τον [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED]».

(η) Κατά πόσον στις πιο πάνω ενέργειες, πλην των συνθηκών απόκτησης Κυπριακού διαβατηρίου, ως αυτές εξαιρούνται επί του παρόντος, υπάρχει εύλογη υποψία διάπραξης αδικημάτων διαφθοράς ως αυτά καταγράφονται στο Ν.19(Ι)/2022.

Αντίγραφα των όρων εντολής περιλαμβάνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.**

1.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στην ενότητα αυτή καταγράφεται η μεθοδολογία, η οποία ακολουθήθηκε από τους Λειτουργούς Επιθεώρησης για την διεξαγωγή της έρευνας. Οι δε Καταγγελίες θα αναφέρονται συνοπτικά ως «η Καταγγελία».

1.2.1. Κλήσεις για παρουσίαση ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης

Με βάση τους όρους εντολής τους οι Λειτουργοί Επιθεώρησης, έχοντας υπ' όψη τα θέματα προς διερεύνηση, εξέδωσαν Κλήσεις προς φυσικά και νομικά πρόσωπα για Παρουσίαση ενώπιον τους προς τον σκοπό της παροχής μαρτυρίας και της προσκόμισης στοιχείων και/ή πληροφοριών. Αντίγραφα των κλήσεων περιλαμβάνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.**

Τονίζεται ότι, όλα τα πρόσωπα τα οποία παρέλαβαν τέτοια Κλήση ανταποκρίθηκαν θετικά, εφοδιάζοντας τους Λειτουργούς Επιθεώρησης με αριθμό εγγράφων, αναφορά στα οποία θα γίνει στη συνέχεια. Σε όλες τις Κλήσεις περιλαμβάνετο το ακόλουθο Νομικό Υπόβαθρο:

«Νομικό Υπόβαθρο Κλήσης

Η παρούσα Κλήση βασίζεται στις ακόλουθες νομικές διατάξεις:

1. Στο **Άρθρο 8(α)(β)(γ) και (ε), του Νόμου**, με το οποίο αποδίδονται στην Αρχή ή στους Λειτουργούς Επιθεώρησης επιπρόσθετες εξουσίες για διερεύνηση Καταγγελιών, τηρουμένων των προνοιών για πρόσβαση των προσωπικών δεδομένων και το οποίο έχει ως ακολούθως:

«8. Η Αρχή για τη διερεύνηση καταγγελιών, δυνάμει των διατάξεων των παραγράφων (ιγ), (ιδ) και (ιε) του εδαφίου (1) του άρθρου 7 και τηρουμένων των διατάξεων του ΓΚΔΠ και του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου, πέραν των καθοριζόμενων στο άρθρο 7 εξουσιών της έχει τις ακόλουθες εξουσίες, οι οποίες ασκούνται από ένα ή περισσότερα μέλη της Αρχής ή από λειτουργό επιθεώρησης όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου:

(α) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 12, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης της ηλεκτρονικής, καθώς και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, οι οποίες δυνατόν να συνδράμουν στην αποστολή της από όλα τα τμήματα, διευθύνσεις, αρχές και υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα για θέματα που αφορούν στη διάπραξη πράξεων διαφθοράς·

(β) τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 12, να καλεί, διά κλήσεως ή άλλως πως, να ακούει μαρτυρία και να λαμβάνει, γραπτή

ή ηχογραφημένη, κατά την κρίση της, κατάθεση από πρόσωπο το οποίο ενδέχεται να έχει στην κατοχή του στοιχεία ή να γνωρίζει οτιδήποτε σχετικό με την υπόθεση, το οποίο οφείλει να προσέρχεται ενώπιόν της και να παρέχει τις πληροφορίες που κατέχει: Νοείται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία οποιαδήποτε ερώτηση κατατείνει σε ενοχοποίηση του μάρτυρα, αυτός δύναται να μην απαντήσει και, σε τέτοια περίπτωση, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε ποινή για την άρνησή του αυτή·

(γ) να απαιτήσει όπως οποιαδήποτε μαρτυρία γραπτή ή προφορική, δοθεί ενόρκως ή με δήλωση όπως αυτό θα απαιτείτο από τον μάρτυρα, εάν έδιδε μαρτυρία σε δικαστήριο·

(ε) να αποδέχεται οποιαδήποτε μαρτυρία, γραπτή ή προφορική, ανεξαρτήτως του ότι αυτή δυνατόν να μην γίνει αποδεκτή σε πολιτική ή ποινική διαδικασία·»

2. Στο **Άρθρο 12, του Νόμου**, με το οποίο αποδίδονται στην Αρχή εξουσίες προς συλλογή πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το οποίο έχει ως ακολούθως:

“Εξουσία προς συλλογή πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.”

«12.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου και οποιασδήποτε άλλης σχετικής νομοθεσίας, η Αρχή έχει εξουσία να ζητά πληροφορίες και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι απολύτως αναγκαία ή απαραίτητα για σκοπούς άσκησης των αρμοδιοτήτων της και εκπλήρωσης της αποστολής της και να απαιτεί, με γραπτό αίτημά της, την παροχή, εντός ταχθείσας προθεσμίας, τέτοιων δεδομένων από υπουργούς, αξιωματούχους, δημόσιους λειτουργούς, υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή του ιδιωτικού τομέα, δημάρχους, κοινοτάρχες, μέλη δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και

υπαλλήλους τους, υπαλλήλους υπηρεσιών της Δημοκρατίας, άλλων αρχών ή συμβουλίων που συστάθηκαν ή συστήνονται με Νόμο, όπως και από κάθε πρόσωπο που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του, καθώς και από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο η Αρχή εύλογα θεωρεί ότι είναι σε θέση να δώσει τις αιτούμενες πληροφορίες ή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

(2) Στο προβλεπόμενο στο εδάφιο (1) γραπτό αίτημα της Αρχής καθορίζεται ο σκοπός της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η διάταξη από την οποία προκύπτει η εξουσία της Αρχής, η τασσόμενη προς παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προθεσμία και οι ενδεχόμενες κυρώσεις, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την προβλεπόμενη στο εδάφιο (1) υποχρέωση.

(3) Πρόσωπο, στο οποίο απευθύνεται το αίτημα της Αρχής προς συλλογή πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχει υποχρέωση προς έγκαιρη, πλήρη και ακριβή παροχή των ζητούμενων πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, νοουμένου ότι το αίτημα δεν αφορά έλεγχο και συλλογή στοιχείων τα οποία συνιστούν αλληλογραφία, επικοινωνία, επαγγελματικό ή δικηγορικό απόρρητο ή στοιχεία στα οποία για την πρόσβαση σε αυτά απαιτείται διάταγμα Δικαστηρίου, και, σε τέτοια περίπτωση, το πρόσωπο αυτό έχει δικαίωμα να αρνηθεί την παροχή των στοιχείων αυτών στην Αρχή.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 14, οι πληροφορίες και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχονται στην Αρχή κατά την άσκηση της εξουσίας της είναι εμπιστευτικής φύσεως και δυνατόν να χρησιμοποιηθούν μόνο για τους σκοπούς άσκησης των αρμοδιοτήτων της: Νοείται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία κατά τη συλλογή πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προκύψουν οποιαδήποτε στοιχεία, τα οποία δυνατόν να συνιστούν παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή της κειμένης νομοθεσίας, τα στοιχεία αυτά δύναται να αποτελέσουν ικανή βάση για τη λήψη περαιτέρω μέτρων, κατά τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(5) Υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο εδάφιο (3) όρων και περιορισμών αναφορικά με τον έλεγχο και τη συλλογή στοιχείων, η προβλεπόμενη στο παρόν άρθρο υποχρέωση παροχής των πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιλαμβάνει υποχρέωση προς προσκόμιση, παράθεση και κατάθεση κάθε είδους γραπτών στοιχείων και πληροφοριών, περιλαμβανομένων των πρακτικών των συνεδριάσεων οποιουδήποτε νομικού προσώπου και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε οποιαδήποτε μορφή, τα οποία σχετίζονται με πράξεις διαφθοράς.

(6) Πρόσωπο, το οποίο λαμβάνει αίτημα της Αρχής για παροχή πληροφοριών δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου οφείλει να μην το κοινοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο και να το χειρίζεται με πλήρη εμπιστευτικότητα.”

3. Στο Άρθρο 13 (1), (3) και (5), του Νόμου, που αφορά στο δικαίωμα της Αρχής για διορισμό Λειτουργών Επιθεώρησης και το οποίο έχει ως ακολούθως:

«13.-(1) Για τους σκοπούς διερεύνησης και αξιολόγησης καταγγελιών που διενεργείται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, η Αρχή δύναται να διορίζει ως λειτουργούς επιθεώρησης πρόσωπα εγνωσμένης και εξειδικευμένης πείρας στους τομείς εξέτασης και αξιολόγησης πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία να είναι ικανά να συνδράμουν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της και στην εκπλήρωση της αποστολής της και τα οποία εκπαιδεύονται σε θέματα αξιολόγησης κινδύνων διαφθοράς.

(3) Κατά τη διεξαγωγή της προβλεπόμενης στο εδάφιο (1) διερεύνησης και αξιολόγησης, ο λειτουργός επιθεώρησης δύναται να ασκεί τις εξουσίες με τις οποίες περιβάλλεται η Αρχή δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου προς συλλογή πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

(5) Πρόσωπο, στο οποίο η Αρχή αναθέτει τη διερεύνηση και αξιολόγηση καταγγελιών, δύναται για τον σκοπό αυτό να ασκεί τις εξουσίες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και να ενεργεί σύμφωνα με αυτές.»

4. Στο Άρθρο 18, του Νόμου, με το οποίο απαγορεύεται η οποιαδήποτε δημοσιοποίηση πληροφοριών και το οποίο προνοεί τα ακόλουθα:

“Δημοσιοποίηση πληροφοριών.

18.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του ΓΚΠΔ και του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου, απαγορεύεται η δημοσιοποίηση οποιασδήποτε πληροφορίας, εγγράφου, κατάθεσης ή δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα λαμβάνεται και/ή τακτικής ή μεθοδολογίας ακολουθείται ή εφαρμόζεται από την Αρχή, στο πλαίσιο της αποστολής της, χωρίς την εξασφάλιση της έγκρισης του Επιτρόπου Διαφάνειας.

(2) Πρόσωπο, το οποίο παραβαίνει τις διατάξεις του εδαφίου (1) είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.”

5. Στον Κανονισμό 14(8) και (9) των Κανονισμών που καθορίζει τις εξουσίες των Λειτουργών Επιθεώρησης και ο οποίος έχει ως ακολούθως:

«(8) Ο Ερευνών περιβάλλεται με τις εξουσίες οι οποίες παρέχονται στην Αρχή δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 8 και 12 του Νόμου.

(9) Σε περίπτωση κατά την οποία στο στάδιο της διερεύνησης κριθεί απαραίτητη η λήψη κατάθεσης από πρόσωπο το οποίο ενδέχεται να έχει στην κατοχή του στοιχεία ή να γνωρίζει οτιδήποτε σχετικό με

την υπόθεση, καλείται δια κλήσεως να το πράξει σε τύπο ο οποίος καθορίζεται από την Αρχή και περιλαμβάνει τα στοιχεία τα οποία προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 12 του Νόμου.»

6. Στο Άρθρο 22, του Νόμου, το οποίο προνοεί για τις συνέπειες άρνησης συνεργασίας και παροχή ψευδών πληροφοριών προς την Αρχή και το οποίο έχει ως ακολούθως:

«Άρνηση συνεργασίας και παροχή ψευδών πληροφοριών.

22. Πρόσωπο, το οποίο- (α) εκ προθέσεως παρέχει στην Αρχή ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή αποκρύπτει ή παρέχει τέτοιες πληροφορίες, δεδομένα ή στοιχεία, γνωρίζοντας ότι αυτά είναι ψευδή ή ανακριβή ή για τα οποία έχει εύλογο λόγο να πιστεύει ότι δεν είναι ακριβή, είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές, (β) τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 12, χωρίς εύλογη αιτία αρνείται ή παραλείπει να παρουσιαστεί ενώπιον της Αρχής, για να δώσει μαρτυρία ή να συμμορφωθεί με αίτημα της Αρχής ή να παραχωρήσει στην Αρχή αντίγραφα ή πρόσβαση σε πληροφορίες, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, έγγραφα, βιβλία, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και αρχεία οποιουδήποτε τμήματος, διεύθυνσης, αρχής ή υπηρεσίας του δημόσιου τομέα, του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή του ιδιωτικού τομέα για θέμα που αφορά πράξεις διαφθοράς ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο παρεμποδίζει ή παρακωλύει την διεξαγωγή του ερευνητικού έργου της Αρχής είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.»»

Σε κάθε Κλήση, αναφερόταν ο σκοπός της κλήτευσης όπου καταγράφοντο με λεπτομέρεια τόσο ο λόγος διεξαγωγής της έρευνας όσο και τα στοιχεία/πληροφορίες/έγγραφα τα οποία επιζητούντο.

Πέραν τούτου ζητήθηκαν μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων στοιχεία /πληροφορίες/έγγραφα:

α) αναφορικά με τους πολιτογραφηθέντες από το Υπουργείο Εσωτερικών

β) αναφορικά με τις σχετιζόμενες με την Καταγγελία εταιρείες από την Έφορο Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας

γ) από δικηγόρους

δ) από το ΤΑΕ Αρχηγείου

Αντίγραφα των ηλεκτρονικών μηνυμάτων περιλαμβάνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ.**

Επιπρόσθετα όλων των πιο πάνω, οι Λειτουργοί Επιθεώρησης προέβαιναν με δική τους πρωτοβουλία σε έρευνα στο διαδίκτυο και σε άλλες πηγές, εξασφαλίζοντας διάφορα έγγραφα, τα οποία θεωρούσαν ότι θα ήταν υποβοηθητικά στο έργο τους. Αυτά θεωρήθηκαν ότι προέρχονται από «Ανοικτές Πηγές» (συντομογραφία «ΑΝΠΗΓ»).

Περισυλλογή εγγράφων και διαδικασία καταχώρισής τους

Με την πιο πάνω διαδικασία, οι Λειτουργοί Επιθεώρησης εφοδιάστηκαν με σωρεία εγγράφων για τα οποία, για εύκολη αναφορά, έγινε διαδικασία καταχώρισης ενός εκάστου.

Παρατίθεται πιο κάτω η καταχώριση και αρίθμηση των εγγράφων/τεκμηρίων που εξασφαλίστηκαν χωρίς όμως την περιγραφή του καθενός χωριστά. Όπου όμως, στην παρούσα Έκθεση καταστεί αναγκαία η αναφορά σε κάποιο τεκμήριο, τότε θα γίνεται πλήρης περιγραφή του.

Τα Τεκμήρια που έχουν εξασφαλιστεί και καταχωριστεί, είναι τα ακόλουθα:

Υπηρεσίες και άλλες πηγές	Τεκμήρια
Τεκμήρια Ακροάσεων	1 - 40
ΑΝΠΗΓ (Ανοικτές Πηγές)	1 - 4
Υπουργείο Εσωτερικών	ΥΕ1
ΕΕ (Έφορος Εταιρειών)	ΕΕ1 - 14
Επιπρόσθετα Έγγραφα ██████████ (ΔΗ.ΣΥ.)	ΕΕΝΝ1 - 2
Ηλεκτρονική επικοινωνία Δικηγόρων	ΗΕΔ1 - 7
Γενικός Ελεγκτής	ΓΕ1
Έφορος Εταιρειών Αρχή κατά Διαφθοράς	ΕΕΑκΔ1 - 3
Ηλεκτρονική επικοινωνία ΤΑΕ Αρχηγείου	ΗΕΤΑΕ1

Όπως φαίνεται από την πιο πάνω καταγραφή, καταχωρίστηκαν συνολικά 73 Τεκμήρια, πολλά από τα οποία είναι πολυσέλιδα.

1.2.2. Τρόπος διεξαγωγής των ακροάσεων

Οι ακροάσεις διεξήγοντο σε αίθουσες της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς και τα πρακτικά λαμβάνοντο από στενοτυπίστριες, στην παρουσία μεταφραστή όπου ήταν αναγκαίο. Πλην του καταγγέλλοντος και των λειτουργών από Υπηρεσίες/Τμήματα, οι πλείστοι από τους κλητευθέντες κατέθεταν στην παρουσία του δικηγόρου τους/νομικού τους συμβούλου.

1.2.3. Θέματα τα οποία ήγειρε ο καταγγέλων κ. Χρίστος Χριστοφίδης

Ι. Αναφορικά με τη συμμετοχή του κ. Δ. Γεωργιάδη στην έρευνα της Καταγγελίας του.

Ως Μάρτυρας 1 (M1) στην ακροαματική διαδικασία, κατέθεσε ο κ. Χρίστος Χριστοφίδης. Ο κ. Χριστοφίδης, προς επιτάχυνση της διαδικασίας και σε συνεννόηση με τους Λειτουργούς Επιθεώρησης, ετοίμασε εκ των προτέρων Κατάθεση, την οποία κατέθεσε στην ακρόαση, ημερομηνίας 27/9/2024, ως Έγγραφο Α. Στη σελίδα 7 του Εγγράφου Α, ο M1 αναφέρθηκε στις εκφρασθείσες παλαιότερα έντονες επιφυλάξεις του ως προς τον διορισμό του κ. Δ. Γεωργιάδη ως Λειτουργού Επιθεώρησης, χωρίς να έχει στοιχεία ώστε να αμφισβητήσει την εντιμότητα και την επιστημονική του κατάρτιση, πιστεύοντας ωστόσο ότι (ως αναφέρει κατά λέξη): *«το γεγονός ότι ο κος Γεωργιάδης υπήρξε διορισμένος από τον [REDACTED] πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου μειώνει τη δυνατότητα του να είναι και να φαίνεται αντικειμενικός έναντι στον [REDACTED].»*

Το θέμα συζητήθηκε ακολούθως κατά την προφορική μαρτυρία του κ. Χριστοφίδη, ο οποίος καταλήγοντας ανέφερε τα εξής:

«...κος Χριστοφίδης: Δεν αφορά εσάς και θέλω να ξεκαθαρίσει ακόμα μία φορά και γράψε το στα πρακτικά, ότι ούτε με τον κύριο Γεωργιάδη έχω κάτι, τον άνθρωπο δεν τον ξέρω, είναι πρώτη φορά που συναντιόμαστε. Εκείνο το οποίο είπα και λέω είναι ότι σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να είμαστε λίγο προσεκτικοί, να είμαστε και να φαινόμαστε. Αυτό λέω, να μην παρεξηγούμαι....»

Παρότι φαίνεται ότι οι όποιες επιφυλάξεις του κ. Χριστοφίδη έχουν διασκεδαστεί λόγω του διορισμού ακόμη δυο Λειτουργών Επιθεώρησης, όπως και ο ίδιος ανέφερε, αναφορικά με το θέμα της αμεροληψίας και πιθανής προκατάληψης των Λειτουργών Επιθεώρησης, θα τονίσουμε ότι, κατά τη γνώμη μας, τέτοιο ενδεχόμενο υπάρχει όταν, δημιουργείται δικαιολογημένα και αντικειμενικά η εντύπωση προκατάληψης και όχι με βάση υποκειμενικές απόψεις και αντιλήψεις.

Επισημαίνουμε ότι οι Λειτουργοί Επιθεώρησης με το διορισμό τους, έχουν υπογράψει Δήλωση, δυνάμει **των Άρθρων 13(2) και 17(2) του Νόμου 19(I)/2022 και του Κανονισμού 13 (1 και 2) των Κανονισμών, ΚΔΠ 483/2022**, ότι, δεν έχουν άμεσο ή έμμεσο συμφέρον σε σχέση με τα καθήκοντα τους ως προς τα υπό διερεύνηση ζητήματα, ούτε οποιοδήποτε όφελος, οικονομικό ή άλλο σε σχέση με αυτά.

Με βάση όλα τα πιο πάνω και λαμβάνοντας υπ' όψη όλους τους σχετικούς παράγοντες οι ισχυρισμοί του κ. Χριστοφίδη, όπως περιγράφονται πιο πάνω, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτοί.

II. Ένορκη μαρτυρία M1

Στις 27/9/2024, ως πρώτος μάρτυρας (M1) στην ακροαματική διαδικασία, κατέθεσε ο κ. Χρίστος Χριστοφίδης, ο οποίος είχε υποβάλει ενώπιον της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς (στο εξής «η Αρχή») τις επώνυμες καταγγελίες, οι οποίες οδήγησαν στην διεξαγωγή της παρούσας έρευνας. Η μαρτυρία του M1 περιορίστηκε στα γεγονότα που περιήλθαν εις γνώση του, με βάση τα οποία υπέβαλε τις σχετικές καταγγελίες, ζητώντας ουσιαστικά όπως αυτά τύχουν εξακρίβωσης και ακολούθως διερεύνησης.

Ο Μ1, σε συνεννόηση με τους Λειτουργούς Επιθεώρησης, ετοίμασε εκ των προτέρων γραπτή δήλωση, όπως ήδη αναφέρθηκε πιο πάνω, η οποία κατατέθηκε ως Έγγραφο Α και ακολούθως την ανέγνωσε κατά την ακροαματική διαδικασία προβαίνοντας σε προσθήκες και αφαιρέσεις.

Καταρχάς ο Μ1, κατά την μαρτυρία του, αναφέρθηκε στο ιστορικό των επώνυμων καταγγελιών του, στην κατάθεση του ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης που είχαν αρχικά διοριστεί από την Αρχή για την παρούσα έρευνα και στις επικοινωνίες που είχε με την Αρχή, μέσω του Επιτρόπου Διαφάνειας. Ως ανέφερε, κύριο παράπονο του είναι η κατά τη θέση του αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην διερεύνηση των καταγγελιών του, καθυστέρηση η οποία θα συντείνει στον μη εντοπισμό των διάφορων εμπλεκόμενων προσώπων και στην αδυναμία να ληφθεί μαρτυρία από τα πρόσωπα που θα μπορούσαν να στοιχειοθετήσουν τα αποδιδόμενα στις καταγγελίες.

Ακολούθως, ο Μ1 κατέθεσε αναφορικά με την ουσία των καταγγελιών του για ενδεχόμενες πράξεις διαπλοκής και διαφθοράς, ήτοι τις «σημαντικές εισφορές στο τότε κυβερνών κόμμα από ανθρώπους που εξασφάλισαν διαβατήριο» και την «σημαντική εμπορική συμφωνία με σκιές μεταξύ στενού συγγενικού προσώπου του [REDACTED] και της παραχώρησης στη συνέχεια διαβατηρίων κάτω από περίεργες συνθήκες σε αυτούς τους Ρώσους επιχειρηματίες και μέλη της οικογένειας τους.», επικαλούμενος την Έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας όπου καταγράφονται με αρκετή λεπτομέρεια, κατά τη θέση του, τα γεγονότα των καταγγελιών του.

Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στην πώληση ενός ακινήτου από την Υ.Α.Μ IMPERIO ENTERPRISES LTD προς μια τράπεζα – Promsyazbank (PSB), σε πολλαπλάσια τιμή (πέραν των 5 εκατομμυρίων) σε σχέση με την αξία του σύμφωνα με την γενική εκτίμηση, αναφέροντας ότι στη συνέχεια, ήτοι 10 χρόνια μετά περίπου, χορηγήθηκαν διαβατήρια στους κύριους μετόχους της εν λόγω τράπεζας και στις οικογένειες τους (██████████ και ██████████ ██████████), πρόσωπα τα οποία διερευνώνται για ποινικά αδικήματα, απάτη και ξέπλυμα χρήματος αλλά και για τις πολιτογραφήσεις τους).

Περαιτέρω έκανε αναφορά στις εισφορές στον ΔΗ.ΣΥ., τόσο από φυσικά όσο και από νομικά πρόσωπα, οι οποίες καταγράφονται στις επιστολές του προς την Αρχή, και οι οποίες αποτελούν αντικείμενο διερεύνησης στα πλαίσια της παρούσας έρευνας, εκφράζοντας τη θέση ότι οι υπ' αναφορά εισφορές δημιουργούν «υπόνοιες για συνδιαλλαγή» ως προς την απόκτηση διαβατηρίου από τους αλλοδαπούς, οι οποίοι μετά την πολιτογράφηση τους ένιωσαν την ανάγκη να κάνουν εισφορές στο κυβερνών κόμμα, προβαίνοντας επίσης σε ενδεικτικές αναφορές σε συγκεκριμένα πρόσωπα, τα οποία, κατά τη θέση του, έτυχαν ευνοϊκής μεταχείρισης ως προς τα κριτήρια για την πολιτογράφηση τους.

Ερωτώμενος από τους λειτουργούς, ο Μ1 ανέφερε ότι κάποια λάθη που υφίστανται στις καταγγελίες του κυρίως σε σχέση με τα ονόματα, οφείλονται στο γεγονός ότι ο ίδιος έπρεπε να κάνει μια πολύ δύσκολη διαδικασία από τις δημοσιευμένες εισφορές του ΔΗ.ΣΥ. και για τους πολιτογραφηθέντες, για τους οποίους δεν είχε οποιαδήποτε πρόσβαση σε αρχεία. Ως ανέφερε χαρακτηριστικά: *«Άλλωστε αυτός είναι ο λόγος που ο πρώτος λόγος που ζητώ είναι η επιβεβαίωση στοιχείων.»*

Επίσης, επανέλαβε την θέση του ότι «κρίσιμο ήταν και παραμένει, παρόλο που πέρασαν δυο χρόνια που είναι κρίσιμος χρόνος, όλοι αυτοί οι άνθρωποι που μπλέκονται θα δώσουν μαρτυρία αν είναι δυνατό βεβαίως και θα δώσουν τους δικούς τους λόγους αλλά και διαδικαστικά πρέπει να ξεκαθαριστεί τι διερευνούμε.», διερωτώμενος αν είναι υπό διερεύνηση ο [REDACTED] ειδικότερα για την αγοραπωλησία του ακινήτου από [REDACTED] στην ρωσική τράπεζα, αλλά και ως [REDACTED] κατά τον χρόνο των πολιτογραφήσεων, λόγω της επιρροής του στο Υπουργικό Συμβούλιο.

1.2.4. Μέθοδο που ακολούθησαν οι Λειτουργοί Επιθεώρησης και παράγοντες που έλαβαν υπ' όψη κατά τη σύνταξη της Έκθεσής τους

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, οι Λειτουργοί Επιθεώρησης, ως πρώτο βήμα, αφού μελέτησαν τους όρους εντολής τους και καθόρισαν όλες τις παραμέτρους τους, απέστειλαν σε διάφορα τμήματα, υπηρεσίες αλλά και σε φυσικά και νομικά πρόσωπα Κλήσεις προς Παρουσίαση ενώπιον τους προς τον σκοπό της παροχής μαρτυρίας και της προσκόμισης στοιχείων και/ή πληροφοριών, στις οποίες υπήρξε άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση. Ως εκ τούτου οι Λειτουργοί Επιθεώρησης εφοδιάστηκαν με μεγάλο αριθμό εγγράφων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Το επόμενο βήμα, ήταν η μελέτη όλων των πιο πάνω εγγράφων και η αξιολόγησή τους. Όπου απ' αυτά εξαγόταν ασφαλές και αδιαμφισβήτητο συμπέρασμα, αυτό καταγράφεται στην παρούσα Έκθεση, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω διερεύνηση.

Όπου υπήρχαν αμφισβητούμενα σημεία ή οποιαδήποτε σημεία τα οποία έχρηζαν περαιτέρω διευκρίνησης, τότε, αποστέλλετο σε φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία κατονομάζονταν, Κλήση για παρουσία τους ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης, όπου καθοριζέτο η ημερομηνία και ώρα της κατάθεσης του κάθε μάρτυρα. Οι μάρτυρες που κλήθηκαν, παρουσιάστηκαν στους Λειτουργούς Επιθεώρησης και στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ** καταγράφεται το όνομά τους, η ιδιότητά τους, η ημερομηνία που κατέθεσαν ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης και οι σελίδες των Πρακτικών τις οποίες καταλαμβάνει η μαρτυρία τους. Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε** περιλαμβάνονται οι Κατάλογοι Τεκμηρίων, στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ** καταγράφεται Σύνοψη της μαρτυρίας των μαρτύρων, ενώ το **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ** περιλαμβάνει τα Πρακτικά των ακροάσεων τα οποία λαμβάνονταν μέσω στενοτύπισης. Όπου αυτό δεν εφαρμόζεται, λόγω ιδιαζουσών συνθηκών, καταγράφεται στο ανάλογο σημείο της Έκθεσης και επεξηγούνται οι λόγοι της μη παρουσίας προσώπων ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης.

1.3. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Στηριζόμενοι στην πιο πάνω μεθοδολογία, οι Λειτουργοί Επιθεώρησης διαχώρισαν την παρούσα Έκθεση στα ακόλουθα 6 Κεφάλαια και 7 Παραρτήματα. Στην αρχή κάθε Κεφαλαίου, υπάρχει σύνοψη στο τι αφορά και καλύπτει, ακολουθεί η εξέταση των θεμάτων του και καταγράφονται τα συμπεράσματα που αφορούν στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο:

ΚΕΦΑΛΑΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΔΗ.ΣΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΡΩΣΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ PROMSVYAZBANK

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΟΡΟΙ ΕΝΤΟΛΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: ΣΥΝΟΨΕΙΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΚΡΟΑΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Αρχικά διερευνήθηκε, σύμφωνα με την Καταγγελία, το κατά πόσον συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα είχαν πολιτογραφηθεί και πότε, καθώς και ποια η σχέση μεταξύ δυο εξ αυτών, **όροι εντολής Α(α) και Β(α) - (δ)**. Συνάμα διευκρινίστηκε ποιο είναι το ορθό όνομα εκάστου των πολιτογραφηθέντων, δεδομένου ότι υπήρχαν διαφορετικές αναφορές στο ονοματεπώνυμο αρκετών εξ αυτών.

Σχετική με το θέμα, και καθ' όλα αποδεκτή μαρτυρία, είναι αυτή της **M2**, [REDACTED], προκύπτουσα:

- ✓ από την ηλεκτρονική επικοινωνία (βλ. **ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΥΕΣ1** στα Επιπρόσθετα Έγγραφα και **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ**)
- ✓ από την προφορική της μαρτυρία (βλ. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΣΤ και Ζ**)
- ✓ και από τα κατατεθέντα από την M2 Τεκμήρια Ακροάσεων 1 – 12 (βλ. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε**).

Σημειώνεται ότι η M2 είχε διαβιβάσει πληροφορίες, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην υπό εξέταση Καταγγελία, με την επιστολή της ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2024 (με το **ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΥΕΣ1** στα Επιπρόσθετα Έγγραφα), όπου και ανέφερε ότι για κάθε ένα από τους πολιτογραφηθέντες δεν είχε εκδοθεί οποιοδήποτε διάταγμα στέρξης της ιδιότητας του πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας καθώς και ότι δεν διεξήγετο οποιαδήποτε διαδικασία στέρξης της Κυπριακής υπηκοότητας του. Κατά την ετοιμασία της Έκθεσης ζητήθηκε ενημέρωση από την M2 μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τυχόν αλλαγές

στα προαναφερθέντα και η απάντηση της ήταν αρνητική. Αντίγραφο της απάντησης της, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2025, περιλαμβάνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ**.

Οι συνθήκες απόκτησης Κυπριακού διαβατηρίου εξαιρούνται της παρούσας έρευνας με βάση τους όρους εντολής των Λειτουργών Επιθεώρησης. Παρατηρούμε βεβαίως ότι στα Τεκμήρια 1 – 12 καταγράφεται ότι οι πολιτογραφηθέντες πληρούσαν τα κριτήρια κατ' εξαίρεση πολιτογράφησης σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Εφόσον οι συνθήκες απόκτησης Κυπριακού διαβατηρίου εξαιρούνται της παρούσας έρευνας με βάση τους όρους εντολής των Λειτουργών Επιθεώρησης, δεν εξετάστηκαν οι ισχυρισμοί του κ. Χριστοφίδη για ευνοϊκή μεταχείριση κάποιων πολιτογραφηθέντων κατά την πολιτογράφηση τους, ως αυτοί καταγράφονται στη σελίδα 10 του Εγγράφου Α, καθώς και ό,τι σχετικό αναφέρθηκε στην προφορική του μαρτυρία. Ως επίσης προκύπτει από το **ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΥΕΣ1** στα **Επιπρόσθετα Έγγραφα** καθώς και τα **Τεκμήρια Ακροάσεων 1 – 12**, οι πάροχοι υπηρεσιών πολιτογράφησης των συγκεκριμένων πολιτογραφηθέντων δεν είναι κανένα από τα 5 γραφεία που αναφέρονται στην επιστολή ημερομηνίας 14/9/2022 του κ. Χριστοφίδη (βλ. σχετικό ΠΙΝΑΚΑ στο τέλος του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2), ο δε χρόνος που μεσολάβησε από την ημερομηνία της αίτησης πολιτογράφησης μέχρι την έγκριση της από το Υπουργικό Συμβούλιο είναι εύλογος.

Κατ' επέκταση, ως καταγράφεται στον Πίνακα που ακολουθεί, τα ακόλουθα συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα αιτήθηκαν πολιτογράφησης και πολιτογραφήθηκαν κατά τις ημερομηνίες που καταγράφονται παραπλεύρως του ονοματεπωνύμου εκάστου, κατά τις οποίες εγκρίθηκε η αίτηση τους από το Υπουργικό Συμβούλιο:

<u>Πολιτογραφηθείς</u>	<u>– Ημερ. Υποβολής Αίτησης</u>	<u>Ημ. Έγκρισης Αίτησης</u>
██████████	8/9/2016	21/12/2016
██████████	15/4/2016	13/7/2016
██████████	11/1/2018	26/9/2018
██████████	11/1/2018	26/9/2018
████████████████████	7/2/2018	31/7/2018
██████████████████	31/8/2016	12/12/2016
██████████	25/4/2014	16/7/2014
██████████████████	22/10/2018	25/7/2019
██████████████████	22/10/2018	25/7/2019
██████████	29/11/2016	7/3/2017
██████████	29/11/2016	7/3/2017
██████████████	26/1/2018	12/12/2018
██████████	26/1/2018	12/12/2018

Σημειώνεται ότι:

- ο ██████████, δεν έχει υποβάλει οποιαδήποτε αίτηση για κατ' εξαίρεση πολιτογράφηση. Στην επιστολή του κ. Χριστοφίδη ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 2022 στο σημείο 2 αναφέρεται ότι “Ο ██████████ πολιτογραφήθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 24/7/2019”. Ωστόσο, ως επεξήγησε κατά την προφορική του μαρτυρία ο κ. Χριστοφίδης πρόκειται για συνωνυμία με το πρόσωπο που έκανε εισφορά.
- η ██████████ είναι θυγατέρα του ██████████.
- ο ██████████, σύμφωνα με την μαρτυρία του M12, απεβίωσε στις 5/9/2022.
- ο ██████████ και ο ██████████ είναι αδέρφια.
- η ██████████ και ο ██████████ είναι σύζυγοι.

<u>Πολιτογραφηθείς</u>	<u>Πάροχος</u>
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Ελεγκτικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Δικηγορικό Γραφείο
[REDACTED]	Ελεγκτικό Γραφείο
[REDACTED]	Ελεγκτικό Γραφείο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Το παρόν Κεφάλαιο πραγματεύεται το κατά πόσον οι πολιτογραφηθέντες, που αναφέρονται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2, συνδέονται με τις εταιρείες, που κατονομάζονται στην ερευνώμενη Καταγγελία, **όρος εντολής Α(β)**, καθώς και **όρος εντολής Β(ε)**.

Οι εταιρείες από τις οποίες, σύμφωνα με τον κ. Χριστοφίδη, έγιναν εισφορές στον ΔΗ.ΣΥ. και συνδέονται με τους πολιτογραφηθέντες, είναι οι ακόλουθες:

- **WANERON ENTERPRISES LTD**
- OXLEY PLANETVISION PROPERTIES LTD

- **MARFIELDS ENTERPRISES LTD**
- **HOLIMAX INVESTMENTS LTD**
- **PROMSVYAZBANK PJSC**

Πέραν αυτών, από την έρευνα μας προέκυψε ότι και οι εταιρείες **LEONETTI CO LTD**, **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** και **FXPRO FINANCIAL SERVICES LTD**, που ως καταγράφεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 πιο κάτω έκαναν εισφορές στον ΔΗ.ΣΥ., συνδέονται με πολιτογραφηθέντες, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

Επισημαίνεται ότι, όπως έχει καταγραφεί στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2, ο [REDACTED], δεν έχει υποβάλει οποιαδήποτε αίτηση για κατ' εξαίρεση πολιτογράφηση. Συνεπώς, ακόμη και αν υπάρχει σύνδεση αυτού με την εταιρεία OXLEY PLANETVISION PROPERTIES LTD, - όπως προκύπτει από τα Τεκμήρια ΕΕ5, ΕΕ6, ΕΕ7 και ΕΕ8 της Εφόρου Εταιρειών καθώς και από τα Επιπρόσθετα Έγγραφα ΗΕΔ1 και ΗΕΔ2 -, δεν θα μας απασχολήσει το κατά πόσον οι εισφορές της εταιρείας αυτής δημιουργούν εύλογη υποψία διάπραξης αδικημάτων διαφθοράς ως αυτά καταγράφονται στο Ν.19(Ι)/2022, εφόσον δεν υπάρχει πολιτογράφηση του [REDACTED].

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν εκ μέρους της Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας (Τεκμήρια ΕΕ1, ΕΕ2, ΕΕ3, ΕΕ4, ΕΕ9, ΕΕ10, ΕΕ11, ΕΕ12, ΕΕ13 και ΕΕ14), από τα Επιπρόσθετα Έγγραφα ΗΕΔ3, ΗΕΔ4, ΗΕΔ5 και ΗΕΔ6 (που αποτελούν ηλεκτρονικά μηνύματα δικηγόρων), από τα Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΑκΔ2 και ΕΕΑκΔ3, καθώς και από το Τεκμήριο 32, προκύπτουν τα ακόλουθα ως προς την σύνδεση των πολιτογραφηθέντων με εταιρείες:

██████████

- ο Είναι **Διευθυντής** από τις 19/9/2017 της **WANERON ENTERPRISES LTD** (HE299951), η οποία εγγράφηκε στις 17/1/2012. Μοναδικός μέτοχος της WANERON ENTERPRISES LTD από τις 21/3/2019 είναι η εταιρεία MAYATE LTD (HE368547), ενώ κατά την περίοδο από τις 17/1/2012 έως τις 18/9/2017 αποκλειστικός μέτοχος της εταιρείας ήταν ο ██████████. (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ3**)
- ο Είναι αποκλειστικός **Μέτοχος** της MAYATE LTD (HE368547), η οποία εγγράφηκε στις 20/4/2017. (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ4**)

██████████

- ο Είναι **Διευθυντής** από τις 13/12/2006 της **MARFIELDS ENTERPRISES LTD** (HE74913), η οποία εγγράφηκε στις 3/11/1995. Μοναδικός μέτοχος της MARFIELDS ENTERPRISES LTD από τις 20/12/2013 είναι η εταιρεία PARSINO LTD (HE 179517). (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ9**)
- ο Είναι αποκλειστικός **Μέτοχος** από την 1/6/2023 της PARSINO LTD (HE179517), η οποία εγγράφηκε στις 3/7/2006. (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ10**)
- ο Ήταν **Διευθυντής** από τις 31/12/2016 έως τις 13/12/2017 της **LEONETTI CO LTD** (HE98311), η οποία εγγράφηκε στις 6/11/1998. (βλ. **Τεκμήριο ΗΕΔ4**). Η MARFIELDS ENTERPRISES LTD είναι αποκλειστική μέτοχος της LEONETTI CO LTD από τις 4/4/2017 (βλ. **Τεκμήριο ΕΕΑκΔ2**).

-
- Είναι **Διευθυντής** από τις 14/5/2018 της **HOLIMAX INVESTMENTS LTD** (HE370856), η οποία εγγράφηκε στις 23/6/2017. (βλ. **Τεκμήριο EE11**)
 - Είναι **Διευθυντής, Γραμματέας και κάτοχος των 250 από τις 1000 μετοχές** της **ΥJ CYPRUS UNIVERSAL INVESTMENT LTD** (HE378916), η οποία εγγράφηκε στις 19/1/2018. Η **ΥJ CYPRUS UNIVERSAL INVESTMENT LTD** (HE378916) από τις 14/5/2018 ήταν κάτοχος των 1200 από τις 2400 μετοχές της **HOLIMAX INVESTMENTS LTD** και από την 28/07/2022 κατέστη μοναδική και αποκλειστική μέτοχος της εταιρείας αυτής. (βλ. **Τεκμήρια EE11 και EE12**)

-
- Ήταν **Διευθυντής** από τις 14/5/2018 έως τις 5/9/2022 της **HOLIMAX INVESTMENTS LTD** (HE370856), η οποία εγγράφηκε στις 23/6/2017. (βλ. **Τεκμήριο EE11**)
 - Ήταν **Διευθυντής και κάτοχος των 500 από τις 1000 μετοχές** της **ΥJ CYPRUS UNIVERSAL INVESTMENT LTD** (HE378916), η οποία εγγράφηκε στις 19/1/2018. Η **ΥJ CYPRUS UNIVERSAL INVESTMENT LTD** (HE378916) από τις 14/5/2018 ήταν κάτοχος των 1200 από τις 2400 μετοχές της **HOLIMAX INVESTMENTS LTD** και από την 28/07/2022 κατέστη μοναδική και αποκλειστική μέτοχος της εταιρείας αυτής. (βλ. **Τεκμήρια EE11 και EE12**)

- [REDACTED]
- Είναι Διευθυντής και μέτοχος κατά 50% της MALARDER COMPANY LIMITED (HE 389528) από την σύσταση της, η οποία εγγράφηκε στις 8/10/2018. (βλ. **Τεκμήριο 32**)
 - Η MALARDER COMPANY LTD (HE 389528) στις 19/10/2018 ήταν κάτοχος των 500 από τις 1000 μετοχές, στις 5/8/2020 κατείχε 1400 από τις 2000 μετοχές και στις 19/8/2020 κατέστη μοναδική και αποκλειστική μέτοχος της **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** (HE 377946), η οποία εγγράφηκε στις 22/12/2017. (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ13**)

- [REDACTED]
- Είναι Διευθυντής και μέτοχος κατά 50% της MALARDER COMPANY LIMITED (HE 389528) από την σύσταση της, η οποία εγγράφηκε στις 8/10/2018. (βλ. **Τεκμήριο 32**)
 - Η MALARDER COMPANY LTD (HE 389528) στις 19/10/2018 ήταν κάτοχος των 500 από τις 1000 μετοχές, στις 5/8/2020 κατείχε 1400 από τις 2000 μετοχές και στις 19/8/2020 κατέστη μοναδική και αποκλειστική μέτοχος της **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** (HE 377946), η οποία εγγράφηκε στις 22/12/2017. (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ13**)
 - Είναι **Διευθυντής** από τις 18/2/2020 της **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** (HE 377946), η οποία εγγράφηκε στις 22/12/2017. (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ13**)

- [REDACTED]
- Ήταν Διευθυντής από τις 24/4/2014 μέχρι 25/11/2014 της **FXPRO FINANCIAL SERVICES LTD** (HE181344), η οποία εγγράφηκε στις 31/7/2006. (βλ. **Τεκμήρια ΗΕΔ3 και ΕΕΑκΔ3**). Αποκλειστική μέτοχος της FXPRO FINANCIAL SERVICES LTD είναι η FXPRO GROUP LTD

από τις 22/9/2010. Ως ανέφερε στη μαρτυρία του είναι ο 2^{ος} μεγαλομέτοχος της FXPRO GROUP LTD.

OJSC PROMSVYAZBANK (ΑΕ 1593), η οποία μετονομάστηκε σε PROMSVYAZBANK PJSC

είναι αλλοδαπή εταιρεία, η οποία συστάθηκε στην Ρωσία, και εγκαθίδρυσε τόπο εργασίας στην Κυπριακή Δημοκρατία, βάσει του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ.113, στις 28.11.2001. Ως πρόσωπο που διαμένει στην Δημοκρατία και εξουσιοδοτήθηκε να αποδέχεται εκ μέρους της οποιεσδήποτε επιδόσεις και/ή ειδοποιήσεις είναι ο [REDACTED]. Διευθυντής της αλλοδαπής εταιρείας είναι [REDACTED] (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ14** – Έγγραφο από Έφορο Εταιρειών).

Όπως προκύπτει από τα Επιπρόσθετα Έγγραφα ΗΕΔ5 και ΗΕΔ6:

- Ο [REDACTED], ήταν ένας από τους Ιδρυτές και πραγματικός δικαιούχος (UBO) αυτής, κατέχοντας το ½ του 51% των μετοχών της, με τον αδελφό του [REDACTED] να κατέχει το λοιπό ½ του 51% των μετοχών της
- Ο [REDACTED], ήταν ένας από τους Ιδρυτές και πραγματικός δικαιούχος (UBO) αυτής, κατέχοντας το ½ του 51% των μετοχών της, με τον αδελφό του [REDACTED] να κατέχει το λοιπό ½ του 51% των μετοχών της. Διετέλεσε επίσης Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου μεταξύ 2006 και 2018
- Ο [REDACTED], απέκτησε το 10% των μετοχών της εταιρείας το έτος 2015 μέσω της εταιρείας του, τις οποίες πώλησε το έτος 2017.

Ωστόσο, η διαπιστωθείσα σύνδεση των πολιτογραφηθέντων με τα νομικά πρόσωπα, ως καταγράφηκε πιο πάνω, δεν οδηγεί άνευ ετέρου στο συμπέρασμα ότι οι εισφορές που καταγράφονται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4, έγιναν λόγω της επικείμενης πολιτογράφησης ή συνεπεία της πολιτογράφησης οποιουδήποτε εκ των πολιτογραφηθέντων, ως αναλύεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΔΗ.ΣΥ.

Α. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ

Αναφορικά με τις εισφορές που έγιναν στο πολιτικό κόμμα Δημοκρατικός Συναγερμός (ΔΗ.ΣΥ.), **όρος εντολής Α(γ)**, σύμφωνα με την συλλεγείσα μαρτυρία, προερχόμενη από τον Μ5 και τα κατατεθέντα Τεκμήρια τόσο κατά την προφορική του μαρτυρία (βλ. **Τεκμήρια Ακροάσεων 21 – 30**), όσο και τα αποσταλέντα με τις επιστολές του ημερομηνίας 26/2/2025 (βλ. **Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ1**) και ημερομηνίας 17/3/2025 (βλ. **Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ2**) – βλ. σχετικά και **Τεκμήρια ΓΕ1 και ΑΝΠΗΓ3** - προέκυψαν τα εξής:

Ι. τα ακόλουθα φυσικά πρόσωπα προέβησαν στις πιο κάτω εισφορές στον ΔΗ.ΣΥ.:

- Ο [REDACTED] εισέφερε €50.000 στις 11/12/2019 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ1**)
- Ο [REDACTED] εισέφερε €40.000 στις 15/1/2018 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ1**)
- Ο [REDACTED] εισέφερε:
 - ο €25.000 στις 3/10/2016 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ1**) και
 - ο €50.000 στις 19/12/2017 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ1**)

II. τα ακόλουθα νομικά πρόσωπα προέβησαν στις πιο κάτω εισφορές στον ΔΗ.ΣΥ.:

- Η εταιρεία WANERON ENTERPRISES LTD εισέφερε €25.000 στις 23/12/2016 (**Τεκμήριο 21 και Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
- Η εταιρεία OXLEY PLANETVISION PROPERTIES LTD εισέφερε:
 - ο €10.000 στις 25/1/2018 (**Τεκμήριο 22 και Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €10.000 την 1/2/2018 (**Τεκμήριο 23**) και
 - ο €25.000 στις 25/1/2019 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
- Η εταιρεία MARFIELDS ENTERPRISES LTD εισέφερε €10.000 στις 8/5/2019 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
- Η εταιρεία LEONETTI CO LTD εισέφερε €25.000 στις 29/1/2018 (**Τεκμήριο 24 και Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
- Η εταιρεία HOLIMAX INVESTMENTS LTD εισέφερε €20.000 στις 11/11/2019 (**Τεκμήριο 25 και Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1- βλ. επιστολή 11/12/2019**)
- Η εταιρεία FXPRO FINANCIAL SERVICES LTD εισέφερε:
 - ο €25.000 στις 8/2/2016 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €25.000 στις 20/2/2019 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €30.000 στις 17/7/2020 (**Τεκμήριο 26 και Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
- Η εταιρεία TIGERVIEW HOLDINGS LTD εισέφερε €20.000 στις 30/1/2018 (**Τεκμήριο 27**)

- Η Ρωσική τράπεζα PROMSVYAZBANK PJSC εισέφερε τα ακόλουθα ποσά:
 - ο €4.000 στις 20/6/2014 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €3.000 στις 29/9/2014 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €4.000 στις 11/12/2014 (**Τεκμήριο 28**)
 - ο €4.000 στις 5/6/2015 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €5.000 στις 30/9/2015 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €4.000 στις 9/12/2015 (**Τεκμήριο 29**)
 - ο €4.000 στις 30/3/2016 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €4.000 στις 29/6/2016 (**Τεκμήριο 30**)

Όπως φαίνεται από τα προαναφερθέντα, κατά την πορεία της έρευνας προέκυψαν και άλλες εισφορές από άλλες εταιρείες που συνδέοντο με τα συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα, πέραν των εισφορών στις οποίες γίνεται αναφορά στην Καταγγελία (βλ. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**, Καταγγελίες ημερομηνίας 2 και 14 Σεπτεμβρίου, 2022 (ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΑ Α και Β)).

Β. ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Κλήθηκαν και προσέφεραν μαρτυρία για τις εισφορές που έγιναν, πέραν του M5, τόσο τα φυσικά πρόσωπα όσο και εκπρόσωποι των νομικών προσώπων. Συνοπτικά:

I. Τα φυσικά πρόσωπα, **M10**, **M15** και **M16**, που είχαν πολιτογραφηθεί προτού κάνουν τις εισφορές τους, υποστήριξαν βασικά ότι οι εισφορές έγιναν λόγω της επιθυμίας τους για στήριξη του κυβερνώντος τότε ΔΗ.ΣΥ., εφόσον θεωρούσαν ότι με τις προς το κυβερνών κόμμα εισφορές θα συνέβαλαν στην ευημερία και οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου. Ουδείς συνέδεσε την εισφορά του με την

πολιτογράφηση, η οποία πολιτογράφηση είχε προηγηθεί και είχε γίνει πριν από μεγάλο χρονικό διάστημα.

II. Ως προς τα νομικά πρόσωπα, εξαιρουμένων των εκπροσώπων κάποιων εξ αυτών, δηλαδή των M7, M8, M9 και M12, που ως προέκυψε δεν είχαν οποιαδήποτε σχέση με τις εισφορές όπως θα αναλυθεί στη συνέχεια, η θέση των εκπροσώπων των νομικών προσώπων, δηλαδή των **M6, M10, M11, M13 και M14**, ήταν ότι οι εισφορές προς τον ΔΗ.ΣΥ. εγίνοντο χωρίς να αναμένεται οποιοδήποτε αντάλλαγμα και με στόχο την οικονομική ενίσχυση του. Κάποιοι μάλιστα υπέδειξαν ότι εισφέρουν και σε άλλα κόμματα με σκοπό την οικονομική τους ενίσχυση καθώς και για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Οι προαναφερθέντες μάρτυρες, δεν έχουμε αμφιβολία ότι, ανέφεραν την πραγματικότητα, χωρίς να προκύπτει διάθεση τους να ψευσθούν. Συνεπώς, από την έρευνα που διεξήχθη, δεν επιβεβαιώνεται η σύνδεση των εισφορών που ερευνήθηκαν με τους συγκεκριμένους πολιτογραφηθέντες, ώστε να καταλήξουμε ότι οι συγκεκριμένες εισφορές σχετίζονται με το κυπριακό επενδυτικό πρόγραμμα (βλ. γενική αναφορά στο **Τεκμήριο ΓΕ1** από τα Επιπρόσθετα Έγγραφα με αντίθετη κατάληξη).

Συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με τη μαρτυρία του **M6**, η οποία κρίνεται αποδεκτή, ήταν αποκλειστικά δική του η απόφαση και πρωτοβουλία να κάνει τις εισφορές στον ΔΗ.ΣΥ. εκ μέρους της εταιρείας **OXLEY PLANET VISION PROPERTIES LTD** (η οποία μετονομάστηκε σε **RESORT BEYOND LTD**). Συνάμα, δεν προέκυψαν στοιχεία που να υποδεικνύουν ότι οι εισφορές έγιναν κατόπιν παράκλησης του κόμματος. Οι εισφορές αυτές της εταιρείας **OXLEY PLANET VISION PROPERTIES LTD** δεν προέκυψε να σχετίζονται

με οποιαδήποτε πολιτογράφηση της παρούσας έρευνας, καθότι ο συνétairos του M6, ο [REDACTED], ουδέποτε υπέβαλε αίτηση για να αποκτήσει την κυπριακή υπηκοότητα, παρότι περιλαμβάνεται στην ερευνώμενη Καταγγελία (λόγω όμως συνωνυμίας όπως διευκρίνισε ο κ. Χριστοφίδης στη μαρτυρία του). Παρεμπιπτόντως, το κατά πόσον οι εισφορές της εταιρείας **OXLEY PLANET VISION PROPERTIES LTD** έγιναν σύμφωνα με την νομοθεσία εξετάζεται στη συνέχεια στην παράγραφο Γ του παρόντος Κεφαλαίου.

Σύμφωνα με την καθ' όλα αποδεκτή μαρτυρία των **M7** και **M8**, οι οποίοι συνδέονται, με τον τρόπο που επεξηγείται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 με την εταιρεία **TIGERVIEW HOLDINGS LTD**, - η οποία εταιρεία εισέφερε στον ΔΗ.ΣΥ. €20.000 στις 30/1/2018 (**Τεκμήριο 27**) -, κατά τον χρόνο που έγινε η εισφορά, δεν ήταν διευθυντές της εν λόγω εταιρείας, ούτε μέτοχοι αλλά και ούτε καν γνώριζαν ότι υπήρχε η εταιρεία αυτή και δεν είχαν επισκεφτεί μέχρι τότε την Κύπρο. Η πρώτη φορά που είχαν μάθει για το κυπριακό επενδυτικό πρόγραμμα και έδειξαν ενδιαφέρον για την Κύπρο ήταν περί τον Αύγουστο του 2018. Η πρώτη φορά που συνέστησαν μια εταιρεία (την **MALARDER COMPANY LIMITED**), μέσω της οποίας έκαναν επένδυση ως μέρος του επενδυτικού προγράμματος, ήταν τον Οκτώβριο του 2018. Η συγκεκριμένη εισφορά που έγινε από την εταιρεία **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** στον ΔΗ.ΣΥ. δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με τους **M7** και **M8**, ούτε με την επένδυση τους στο επενδυτικό πρόγραμμα. Πέραν της εξαίρετης εντύπωσης που μας δημιούργησαν οι **M7** και **M8** κατά την προφορική τους μαρτυρία, όσα ανέφεραν επιβεβαιώνονται και από την λοιπή συλλεγείσα αναμφισβήτητη μαρτυρία και ειδικότερα τόσο από το Τεκμήριο 32 όσο και από το ΕΕ13. Περαιτέρω, και με βάση την μαρτυρία του **M11**, ο οποίος ως

δήλωσε έκανε την συγκεκριμένη εισφορά εκ μέρους της εταιρείας, όντας μέλος του ΔΗ.ΣΥ., και ο οποίος δεν γνώριζε κατά τον χρόνο εκείνο την ύπαρξη των M7 και M8, αποκλείεται η οποιαδήποτε σύνδεση των [REDACTED] (M7) και [REDACTED] (M8) με την εν λόγω εισφορά της εταιρείας **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** και την επακολουθήσασα, στις 25/7/2019, πολιτογράφηση τους. Ωστόσο, το κατά πόσον η εισφορά της εταιρείας **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** έγινε σύμφωνα με την νομοθεσία εξετάζεται στη συνέχεια στην παράγραφο Γ.

Σύμφωνα με την αποδεκτή μαρτυρία της **M9**, διευθύντριας της εταιρείας **WANERON ENTERPRISES LTD**, η οποία εταιρεία εισέφερε €25.000 στον ΔΗ.ΣΥ. στις 23/12/2016 (**Τεκμήριο 21** και **Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**), κατά τον χρόνο που έγινε η εισφορά ούτε η ίδια ήταν διευθύντρια αυτής ούτε ήταν διευθυντής ή μέτοχος αυτής ο πελάτης της [REDACTED], ο οποίος συνδέεται, με τον τρόπο που επεξηγείται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 με την εταιρεία **WANERON ENTERPRISES LTD**. Η εισφορά αυτή έγινε ενόσω ήταν διευθυντής ο [REDACTED], πριν την μεταβίβαση των μετοχών στην εταιρεία του πελάτη της M9, δηλαδή του [REDACTED]. Από όσα ανέφερε η M9, που επιβεβαιώνονται από τα κατατεθέντα Τεκμήρια 34 – 37, καθώς και από το Τεκμήριο EE3, συνάγεται ότι η εν λόγω εισφορά της εταιρείας **WANERON ENTERPRISES LTD**, δεν μπορεί να συνδεθεί με την πολιτογράφηση του [REDACTED], δεδομένου ότι κατά τον χρόνο που έγινε η εισφορά ο εν λόγω πολιτογραφηθείς δεν είχε σχέση με την εταιρεία αυτή αλλά και δεν χρησιμοποίησε την εξαγορά των μετοχών της ως επένδυση για σκοπούς της πολιτογράφησης του. Παρά την εγγύτητα του χρόνου έγκρισης της αίτησης πολιτογράφησης (21/12/2016) με την ημερομηνία της εισφοράς (23/12/2016),

οι εξηγήσεις που δόθηκαν από την M9 δεν μας αφήνουν οποιαδήποτε αμφιβολία και θεωρούμε ότι δεν μπορεί να συνδεθεί η συγκεκριμένη πολιτογράφηση με την συγκεκριμένη εισφορά.

Ο M10, [REDACTED] αναφέρθηκε στις προσωπικές εισφορές του ιδίου στον ΔΗ.ΣΥ. (€25.000 στις 3/10/2016 και €50.000 στις 19/12/2017 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**) καθώς και στις εισφορές της εταιρείας **FXPRO FINANCIAL SERVICES LTD** στον ΔΗ.ΣΥ. (€25.000 στις 8/2/2016 και €25.000 στις 20/2/2019 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**) και €30.000 στις 17/7/2020 (**Τεκμήριο 26** και **Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**) – ο M10 συνδέεται, με τον τρόπο που επεξηγείται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 με την εταιρεία (βλ. Τεκμήρια ΗΕΔ3 και ΕΕΑκΔ3). Ο M10 είχε πολιτογραφηθεί το έτος 2014 και δεν γνώριζε τότε κάποιο πολιτικό πρόσωπο. Από την αποδεκτή μαρτυρία του ιδίου, δεν μπορούμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι η πολιτογράφηση του [REDACTED], που έγινε στις 16/7/2014, μπορεί να συνδεθεί με τις εισφορές που έγιναν τόσο από τον ίδιο όσο και από την εταιρεία **FXPRO FINANCIAL SERVICES LTD** κατά τα έτη 2016 - 2020. Σημειωτέον και ότι οι εισφορές έγιναν σε διάστημα περί τα δυο και πλέον έτη μεταγενέστερα της πολιτογράφησης του M10, ενόσω μάλιστα ουδόλως προέκυψε, από την αποδεκτή μαρτυρία του M10, ότι οι εισφορές αυτές είχαν ανταποδοτικό χαρακτήρα ως προς την προηγηθείσα, πριν από τόσα χρόνια, πολιτογράφηση.

Σύμφωνα με την αποδεκτή μαρτυρία του M12, διευθυντή της εταιρείας **HOLIMAX INVESTMENTS LTD**, η οποία εισέφερε €20.000 στον ΔΗ.ΣΥ. στις 11/11/2019 (**Τεκμήριο 25** και **Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**- βλ. επιστολή 11/12/2019), η εισφορά αυτή δεν συνδεόταν με οποιοδήποτε τρόπο με την

διαδικασία πολιτογράφησης της συζύγου του, ██████████, και του πεθερού του, ██████████, (οι οποίοι συνδέονται, με τον τρόπο που επεξηγείται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3, με την εταιρεία HOLIMAX INVESTMENTS LTD). Οι αιτήσεις για πολιτογράφηση της ██████████ και του ██████████ είχαν γίνει τον Ιανουάριο του 2018, προτού συναφθεί, μέσω της εταιρείας τους YJ CYPRUS UNIVERSAL INVESTMENT LTD, η συμφωνία ημερομηνίας 3/4/2018 με την HOLIMAX INVESTMENTS LTD, η οποία ήταν επένδυση που δεν είχε καμία σχέση με τη διαδικασία πολιτογράφησης τους. Παρότι οι πολιτογραφηθέντες και ο M12 ήταν διευθυντές της HOLIMAX INVESTMENTS LTD από τις 14/5/2018, σύμφωνα με τον M12, ούτε ο ίδιος, ούτε οι πολιτογραφηθέντες, ήταν υπογραφείς κατ' εκείνο το χρόνο για την έκδοση επιταγών της εταιρείας και δεν έλαβαν γνώση για την εισφορά των €20.000, παρά μόνο το έτος 2022. Περαιτέρω, ως δήλωσε ο M11, αυτός αποφάσισε και έκανε την συγκεκριμένη εισφορά εκ μέρους της εταιρείας, όντας μέλος του ΔΗ.ΣΥ. και αναγνωρίζοντας το Τεκμήριο 25, ανέφερε ότι τότε ήταν ο ίδιος μοναδικός μέτοχος και διευθυντής και διαχειριζόταν το έργο. Βάσει και όσων ανέφερε ο M12, που επιβεβαιώνονται από τα κατατεθέντα Τεκμήρια 38 και 39, καθώς και από τα Τεκμήρια EE11 και EE12, συνάγεται ότι η εν λόγω εισφορά της εταιρείας HOLIMAX INVESTMENTS LTD ημερομηνίας 11/11/2019, δεν μπορεί να συνδεθεί με την πολιτογράφηση της ██████████ και του ██████████ που έγινε στις 26/9/2018, δεδομένου και ότι δεν χρησιμοποιήθηκε η συμφωνία κοινοπραξίας με την HOLIMAX INVESTMENTS LTD ως επένδυση για σκοπούς της πολιτογράφησης τους. Ωστόσο, το κατά πόσον η εισφορά της εταιρείας **HOLIMAX INVESTMENTS LTD, έγινε σύμφωνα με την νομοθεσία εξετάζεται στη συνέχεια στην παράγραφο Γ.**

Σύμφωνα και με τη μαρτυρία των **M13** και **M14**, η εταιρεία **MARFIELDS ENTERPRISES LTD** εισέφερε €10.000 στον ΔΗ.ΣΥ. στις 8/5/2019 (Επιπρόσθετα Έγγραφα **EENN1**) και η εταιρεία **LEONETTI CO LTD** εισέφερε €25.000 στον ΔΗ.ΣΥ. στις 29/1/2018 (Τεκμήριο **24** και **Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**). Και οι δυο εταιρείες συνδέονται με τον [REDACTED] με τον τρόπο που επεξηγείται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 (βλ. Τεκμήρια **EE9**, **EE10**, **HEΔ4** και **ΕΕΑκΔ2**). Από την αποδεκτή μαρτυρία του **M14** έχουμε ικανοποιηθεί ότι οι συγκεκριμένες εισφορές δεν σχετίζονται με την πολιτογράφηση του ως Κύπριου πολίτη που έγινε στις 13/7/2016. Ως εξήγησε ο **M14**, κατάγεται από το Ισραήλ και οι εισφορές έγιναν με καθαρά δική του πρωτοβουλία, χωρίς να του υποδειχθεί από άλλο πρόσωπο, επειδή πίστευε πως ο ΔΗ.ΣΥ βοηθούσε την οικονομία της Κύπρου και έχει καλές σχέσεις με τη χώρα του Ισραήλ. Δεν ανέμενε καμία ανταπόδοση σε σχέση με τις εισφορές και σε κατοπινό στάδιο, περίπου 6 μήνες αργότερα, είχε κάνει εισφορά μέσω εταιρείας του και σε άλλο πολιτικό κόμμα, στο ΔΗΚΟ, χωρίς όμως να θυμάται το ποσό ή την ακριβή ημερομηνία. Συνεπώς δεν μπορούμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι η πολιτογράφηση του [REDACTED] [REDACTED], που έγινε στις 13/7/2016, μπορεί να συνδεθεί με τις εισφορές που έγιναν από τις εταιρείες **LEONETTI CO LTD** και **MARFIELDS ENTERPRISES LTD** κατά τα έτη 2018 και 2019. Σημειωτέον και ότι οι εισφορές έγιναν σε διάστημα περί τα δυο και πλέον έτη μεταγενέστερα της πολιτογράφησης του **M14**, ενόσω μάλιστα ουδόλως προέκυψε, από την αποδεκτή μαρτυρία του **M14**, ότι οι εισφορές αυτές είχαν ανταποδοτικό χαρακτήρα ως προς την προηγηθείσα, πριν από χρόνια, πολιτογράφηση του.

Σύμφωνα με τη μαρτυρία του **M15**, [REDACTED], ο οποίος πολιτογραφήθηκε στις 12/12/2016, και εισέφερε €40.000 στον ΔΗ.ΣΥ. στις 15/1/2018 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ1**), είχε ενημερωθεί για το κυπριακό πρόγραμμα πολιτογράφησης μέσω Κύπριου επιχειρηματία το καλοκαίρι του έτους 2015. Κατά το έτος 2016, που έκανε την αίτηση του για πολιτογράφηση (31/8/2016), ως ανέφερε, δεν γνώριζε το κόμμα ΔΗ.ΣΥ. ούτε κάποιον Υπουργό της Κυβέρνησης. Κανένας δεν του είχε ζητήσει να κάνει εισφορά και ουδέποτε μίλησε με κάποιον που να του πει ότι θα δεχθούν την αίτηση του για πολιτογράφηση αν έκανε εισφορά στο κόμμα, αναφέροντας πως προβαίνοντας στην εισφορά του δεν περίμενε κάποιο αντάλλαγμα, γενικά ή από το κόμμα. Ο M15, ήταν απόλυτα πειστικός, προβάλλοντας ως λόγο για τον οποίο έκανε την εισφορά το έτος 2018, ότι ήθελε να βοηθήσει τον [REDACTED], τον οποίο γνώρισε τέλος του 2017 - αρχές του 2018 και ο οποίος ήταν υποψήφιος για τις προεδρικές εκλογές ώστε να επανεκλεγεί. Όταν ρώτησε το δικηγόρο του για να του υποδείξει τον καλύτερο τρόπο να στηρίξει τον [REDACTED], ο [REDACTED] δικηγόρος του, του ανέφερε ότι μέσω του ΔΗ.ΣΥ., θα μπορούσε να υποστηριχθεί η υποψηφιότητα του [REDACTED]. Ως εξήγησε ο M15 ήθελε να δείξει την υποστήριξη του προβαίνοντας στην εισφορά, η οποία δεν είχε σχέση με την πολιτογράφηση του. Από την μαρτυρία του M15, δεν μπορούμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι η πολιτογράφηση του [REDACTED] [REDACTED], που έγινε στις 12/12/2016, μπορεί να συνδεθεί με την προσωπική του εισφορά κατά το έτος 2018.

Σύμφωνα με τη μαρτυρία του **M16**, [REDACTED], ο οποίος πολιτογραφήθηκε στις 31/7/2018, υποβάλλοντας την αίτηση πολιτογράφησης του στις 7/2/2018, και εισέφερε €50.000 στον ΔΗ.ΣΥ.

στις 11/12/2019 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**), η προσωπική εισφορά του στον ΔΗ.ΣΥ. δεν έγινε λόγω της πολιτογράφησης του. Πρόκειται για μεγάλο επενδυτή και, όπως ανέφερε ο M16, δεν ανήκει και δεν θέλει να ανήκει σε κόμμα. Ο M16 εξήγησε ότι έκανε την εισφορά, επειδή θεωρούσε ότι το κόμμα ΔΗ.ΣΥ οδηγούσε την Κύπρο σε καλύτερο μέλλον, ελπίζοντας ότι αυτό θα αντανakλούσε και στον ίδιο, εφόσον με την ανάπτυξη της Κύπρου, θα αυξανόταν και η δική του επένδυση. Ερωτηθείς αν είχε κάνει την εισφορά των €50.000 επειδή του είχε δοθεί η κυπριακή υπηκοότητα το αρνήθηκε, προσθέτοντας ότι κανένας δεν του είχε ζητήσει να κάνει εισφορά. Ο M16 ανέφερε ότι γνώρισε τον ██████████ του ΔΗ.ΣΥ. μετά την πολιτογράφηση του και όταν εξέφρασε την επιθυμία να κάνει δωρεά σ' αυτό το κόμμα ο συνεργάτης του, ο ██████████, τον είχε αποτρέψει από του να κάνει μεγαλύτερη εισφορά. Τον ██████████ τον είχε γνωρίσει στις αρχές του 2017, χωρίς να γνωρίζει τότε ότι αυτός υποστήριζε το κόμμα ΔΗ.ΣΥ. και η αίτηση πολιτογράφησης του έγινε βάσει της επένδυσης που είχε κάνει με αυτόν. Ουδέποτε του υποσχέθηκε ο ██████████ ότι θα τον βοηθούσε σε σχέση με την πολιτογράφηση του ή ότι θα μεσολαβούσε ή ότι θα χρησιμοποιούσε τις διασυνδέσεις του για την πολιτογράφηση του. Θεωρούμε τον M16 ειλικρινή για όσα ανέφερε στην μαρτυρία του. Από την μαρτυρία του M16, δεν μπορούμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι η πολιτογράφηση του ██████████ ██████████, που έγινε στις 31/7/2018, μπορεί να συνδεθεί με την προσωπική του εισφορά κατά το τέλος του έτους 2019.

Στους όρους εντολής δεν γίνεται ειδική αναφορά στις εισφορές της **PROMSVYAZBANK PJSC** στον ΔΗ.ΣΥ.. Ωστόσο στο ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΟ Γ της Καταγγελίας Β στην παράγραφο 4, γίνεται αναφορά από τον κ. Χριστοφίδη σε 2 εισφορές του 2016 που έγιναν από την εν λόγω τράπεζα για

2 εκδηλώσεις του ΔΗ.ΣΥ.. Από την έρευνα μας προέκυψαν στοιχεία για 8 εισφορές που καταγράφονται στην παράγραφο Α του παρόντος Κεφαλαίου, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι 2 εισφορές του 2016. Ως προς τις εισφορές αυτές της **PROMSVYAZBANK PJSC** που έγιναν μεταξύ των ετών 2014 και 2016, ως πιο πάνω αναφέρεται, σχετική είναι η γραπτή δήλωση του [REDACTED], ενός από τους Ιδρυτές και Πραγματικού Δικαιούχου (UBO) της εταιρείας – ο οποίος για λόγους υγείας δεν παρέστη προσωπικά ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης αλλά προέβη σε γραπτή δήλωση (βλ. **Τεκμήριο HEΔ5 στα Επιπρόσθετα Έγγραφα**). Συγκεκριμένα, ο [REDACTED], (ή [REDACTED] ως πολιτογραφήθηκε), στην γραπτή του δήλωση ημερομηνίας 16/7/2025, η οποία απεστάλη μέσω του εξουσιοδοτημένου δικηγόρου του [REDACTED], από το δικηγορικό γραφείο [REDACTED] (βλ. **Επιπρόσθετα Έγγραφα Τεκμήριο HEΔ5**), ανέφερε ότι ήταν Ιδρυτής και UBO της PROMSVYAZBANK (στο εξής «PSB») από το 1995 έως το τέλος του 2017. Τα προβλήματα υγείας του δεν του επέτρεψαν προσωπική εμφάνιση ή τηλεφωνική επικοινωνία για την παρούσα έρευνα, όπως βεβαιώνεται στην αποσταλείσα ιατρική βεβαίωση. Σκοπός της δήλωσης του είναι η παροχή πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων στους Λειτουργούς Επιθεώρησης σχετικά με ερωτήματα που τέθηκαν για δωρεές από το Κυπριακό υποκατάστημα της PSB. Ο δηλών και η οικογένειά του μετακόμισαν μόνιμα στην Κύπρο γύρω στο 2018, έχοντας αποκτήσει την Κυπριακή υπηκοότητα τον Ιούνιο 2017 μέσω επενδυτικού προγράμματος. Όπως αναφέρει ο δηλών, η PSB ιδρύθηκε το 1995 στη Ρωσία από τον ίδιο και τον αδελφό του [REDACTED] και εξελίχθηκε από τράπεζα εστιασμένη στις τηλεπικοινωνίες σε μία από τις 10 κορυφαίες ρωσικές τράπεζες με περισσότερους από 2,5 εκατομμύρια πελάτες. Το Κυπριακό Υποκατάστημα ιδρύθηκε το 2002, ήταν

αδειοδοτημένο από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου και εξυπηρετούσε πάνω από 2.500 εταιρικούς και ιδιώτες πελάτες στο αποκορύφωμά του. Ο δηλών κατείχε διάφορες θέσεις στη ρωσική πολιτική (2005-2013), συμπεριλαμβανομένης της ιδιότητας μέλους του Ομοσπονδιακού Συμβουλίου και του Εθνικού Τραπεζικού Συμβουλίου. Προβάλλει κατηγορηματική άρνηση προσωπικής εμπλοκής ή γνώσης δωρεών σε πολιτικά κόμματα. Τονίζει ότι η πολιτική της τράπεζας ήταν να αποφεύγει συνδέσεις με πολιτικά κόμματα. Την PSB χαρακτήριζε εκτεταμένο πρόγραμμα δωρεών σε ορφανά, άτομα με ασθένειες, καλλιτέχνες, αθλητικές εκδηλώσεις και πολιτιστικά συνέδρια ενόσω τις μικρές δωρεές διαχειριζόταν η τοπική διοίκηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος της PSB συμμετείχαν μόνο σε μεγάλες δωρεές, ενόσω οι μικρές δωρεές ήταν αρμοδιότητα της τοπικής διοίκησης εντός προϋπολογισμού. Η PSB ήταν συστημικά σημαντικό ίδρυμα από το 2014, υπό στενή παρακολούθηση της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, το δε κυπριακό υποκατάστημα πέρασε όλους τους ελέγχους χωρίς παραβιάσεις. Η PSB είχε σχέσεις με πάνω από 110 διεθνείς τράπεζες και 20 οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων, με συνολικά όρια 1,5 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Στο 3ο τρίμηνο 2017, είχε καθαρά κέρδη 5,5 δισεκατομμυρίων ρουβλιών (περίπου 80 εκατομμύρια ευρώ) και χαρτοφυλάκιο δανείων άνω των 820 δισεκατομμυρίων ρουβλιών. Ο δηλών αποτελεί ενεργό μέλος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, παρουσιάζοντας επιστολή από τον [REDACTED] ως αποδεικτικό στοιχείο, και δηλώνει την ετοιμότητα παροχής επιπλέον πληροφοριών και διευκρινίσεων εάν χρειαστεί για την παρούσα έρευνα.

Οι [REDACTED], [REDACTED] και [REDACTED] συνδέονται με την αλλοδαπή εταιρεία **OJSC PROMSVYAZBANK**, η οποία

μετονομάστηκε σε **PROMSVYAZBANK PJSC** (Τεκμήριο ΕΕ14), με τον τρόπο που επεξηγείται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 (βλ. Επιπρόσθετα Έγγραφα ΗΕΔ5 και ΗΕΔ6). Σύμφωνα με την πιο πάνω παρατεθείσα γραπτή δήλωση του [REDACTED], την εν λόγω τράπεζα χαρακτήριζε εκτεταμένο πρόγραμμα δωρεών σε ορφανά, άτομα με ασθένειες, καλλιτέχνες, αθλητικές εκδηλώσεις και πολιτιστικά συνέδρια, ενόσω τις μικρές δωρεές διαχειριζόταν η τοπική διοίκηση του υποκαταστήματος εντός προϋπολογισμού, χωρίς γνώση ή εμπλοκή του ιδίου αλλά και του διοικητικού συμβουλίου στις μικρές δωρεές. Ως προς τις εισφορές που εγίνοντο από την εν λόγω τράπεζα στον ΔΗ.ΣΥ. και καταγράφονται πιο πάνω, αφορούσαν πολιτιστικές και άλλες συγκεκριμένες εκδηλώσεις. Αυτό επιβεβαιώνεται από τις αποδείξεις είσπραξης του ΔΗ.ΣΥ. όπου καταγράφεται σε κάθε μια εξ αυτών ο λόγος της εισφοράς (βλ. Τεκμήρια 28 – 30 και Επιπρόσθετα Έγγραφα ΕΕΝΝ1). Τα αδέλφια [REDACTED] και [REDACTED] πολιτογραφήθηκαν στις 7/3/2017. Ο [REDACTED] και η σύζυγος του [REDACTED] πολιτογραφήθηκαν στις 12/12/2018. Ως προαναφέρθηκε, στους όρους εντολής δεν γίνεται ειδική αναφορά στις εν λόγω εισφορές της PROMSVYAZBANK PJSC στον ΔΗ.ΣΥ., για τυχόν σύνδεση τους με την πολιτογράφηση των [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] και [REDACTED]. Ωστόσο από τη μαρτυρία που κατέστη δυνατό να συλλεγεί, δεν προκύπτει γνώση ή εμπλοκή των πολιτογραφηθέντων για δωρεές που έγιναν μεταξύ των ετών 2014 και 2016 εκ μέρους της τοπικής διοίκησης του υποκαταστήματος της τράπεζας, ώστε να συνδεθούν οι εισφορές αυτές με την πολιτογράφηση τους.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΜΕΤΑΞΥ 2013 – 2020

Από το Έγγραφο Χ και την σχετική επιστολή που απεστάλη από τον Μ5 (ΕΕΝΝ1 στα Επιπρόσθετα Έγγραφα) προκύπτει ότι κατά το χρονικό διάστημα πολιτογράφησης των πιο πάνω προσώπων, διετέλεσαν Υπουργοί συγκεκριμένα μέλη του ΔΗ.ΣΥ.. Ωστόσο έχοντας κατά νου το σύνολο της δοθείσας μαρτυρίας, σε ουδένα από τα μέλη του ΔΗ.ΣΥ. που διετέλεσαν Υπουργοί (αλλά και σε οποιονδήποτε άλλο διατελέσαντα Υπουργό) έγινε αναφορά από τους μάρτυρες, και συγκεκριμένα ότι γνώριζαν ή είχαν οποιαδήποτε επαφή πριν, κατά ή μετά την πολιτογράφηση των πολιτογραφηθέντων που ερευνήθηκαν. Ως εκ τούτου, δεν χρήζει κατά την αντίληψη μας, οποιαδήποτε περαιτέρω ενασχόληση για τυχόν σύνδεση μελών του Υπουργικού Συμβουλίου, και ειδικότερα μελών του ΔΗ.ΣΥ. με τους πολιτογραφηθέντες, στα πλαίσια της εξέτασης εύλογης υποψίας διάπραξης αδικημάτων διαφθοράς ως αυτά καταγράφονται στο Ν.19(Ι)/2022.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η εισφορά της εταιρείας **WANERON ENTERPRISES LTD**, δεν μπορεί να συνδεθεί με την πολιτογράφηση του [REDACTED].
- Η πολιτογράφηση του [REDACTED] δεν μπορεί να συνδεθεί με τις εισφορές που έγιναν από τις εταιρείες **LEONETTI CO LTD** και **MARFIELDS ENTERPRISES LTD**.
- Η εισφορά της εταιρείας **HOLIMAX INVESTMENTS LTD** δεν μπορεί να συνδεθεί με την πολιτογράφηση της [REDACTED] και του [REDACTED].

- Η πολιτογράφηση του [REDACTED] δεν μπορεί να συνδεθεί με την προσωπική του εισφορά.
- Η πολιτογράφηση του [REDACTED] δεν μπορεί να συνδεθεί με την προσωπική του εισφορά.
- Η πολιτογράφηση του [REDACTED] δεν μπορεί να συνδεθεί με τις εισφορές που έγιναν τόσο από τον ίδιο όσο και από την εταιρεία **FXPRO FINANCIAL SERVICES LTD.**
- Αποκλείεται η οποιαδήποτε σύνδεση των [REDACTED] και [REDACTED] με την εισφορά της εταιρείας **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** και την επακολουθήσασα πολιτογράφηση τους.
- Οι εισφορές της εταιρείας **OXLEY PLANET VISION PROPERTIES LTD** δεν προέκυψε να σχετίζονται με οποιαδήποτε πολιτογράφηση της παρούσας έρευνας, καθότι ο [REDACTED], ουδέποτε υπέβαλε αίτηση για να αποκτήσει την κυπριακή υπηκοότητα.
- Στους όρους εντολής δεν γίνεται ειδική αναφορά στις εισφορές της **PROMSVYAZBANK PJSC** στον ΔΗ.ΣΥ., και τυχόν σύνδεση τους με την πολιτογράφηση των [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] και [REDACTED]. Ωστόσο από τη μαρτυρία που κατέστη δυνατό να συλλεγεί, δεν προκύπτει γνώση ή εμπλοκή των πολιτογραφηθέντων για δωρεές που έγιναν μεταξύ των ετών 2014 και 2016 εκ μέρους της τοπικής διοίκησης του υποκαταστήματος της τράπεζας, ώστε να συνδεθούν οι εισφορές αυτές με την πολιτογράφηση τους.

ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΓΕ1 ΣΤΑ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Το εν λόγω Τεκμήριο αποτελεί την αλληλογραφία μεταξύ του Επιτρόπου Διαφάνειας (2/6/2025) και του Γενικού Ελεγκτή (10/6/2025) σχετικά με ιδιωτικές εισφορές σε πολιτικά κόμματα, με επισυνημμένα έγγραφα. Πρόκειται για έλεγχο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για τα έτη 2016 έως 2021, ως προς τη συμμόρφωση των Κοινοβουλευτικών Πολιτικών Κομμάτων, μεταξύ των οποίων και του ΔΗ.ΣΥ., αναφορικά με συγκεκριμένες πρόνοιες του περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμου (Ν. 175(Ι)/2012). Συνημμένη στο εν λόγω Τεκμήριο είναι και η Έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ημερομηνίας 11/12/2023, η οποία αφορά την Καταγγελία της παρούσας έρευνας. Σ' αυτήν την Έκθεση ημερομηνίας 11/12/2023, πέραν των θεμάτων τα οποία διερευνήθηκαν στην παρούσα έρευνα, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις συνθήκες απόκτησης Κυπριακού διαβατηρίου των πολιτογραφηθέντων (συνθήκες οι οποίες εξαιρούνται της παρούσας έρευνας) και στις σχετικές έρευνες για διερεύνηση αδικημάτων εναντίον κάποιων εκ των πολιτογραφηθέντων. Το Τεκμήριο ΓΕ1 έχει μελετηθεί προς επιβεβαίωση στοιχείων, τα οποία συλλέγησαν από τους Λειτουργούς Επιθεώρησης, ως προς τα οποία διαπιστώνεται εν πολλοίς ταύτιση – ως αυτό επισημαίνεται σε κάποια σημεία της παρούσας Έκθεσης-, χωρίς ωστόσο να υιοθετούνται όλα τα συμπεράσματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, εφόσον οι Λειτουργοί Επιθεώρησης καταλήγουν σε δικά τους συμπεράσματα, όπως αυτά καταγράφονται στην Έκθεση.

Γ. ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΠΑΡΑΤΥΠΙΑ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ ΣΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΔΗ.ΣΥ. (όρος εντολής Α(δ))

Στον **Περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμο του 2012 (Ν. 175(Ι)/2012)**, στο άρθρο 5 προνοούνται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες δύνανται τα πολιτικά κόμματα να αποδέχονται ιδιωτικές εισφορές καθώς και οι συνέπειες μη τήρησης εκ μέρους των πολιτικών κομμάτων των προβλεπόμενων προϋποθέσεων. Συγκεκριμένα αναφέρονται τα εξής:

«Ιδιωτική εισφορά στα πολιτικά κόμματα

5.-(1) Επιπρόσθετα από την κρατική χρηματοδότηση, πολιτικό κόμμα δύναται να αποδέχεται ιδιωτικές, χρηματικές ή μη, εισφορές από φυσικά ή νομικά πρόσωπα νοουμένου ότι αυτές:

(α) Δεν υπερβαίνουν το ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ (€50.000) ανά έτος από το ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο·

(β) είναι ονομαστικές·

(γ) προέρχονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων οι δραστηριότητες είναι νόμιμες·

(δ) δεν προέρχονται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εξαιρουμένου του Οργανισμού Νεολαίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 6B·

(ε) δεν προέρχονται από κρατική επιχείρηση·

(στ) στην περίπτωση που προέρχονται από εταιρείες αυτές είναι εγγεγραμμένες δυνάμει του περί Εταιρειών Νόμου· και

(ζ) δεν προέρχονται από άλλο κράτος ή υπηρεσίες του ή εταιρείες στις οποίες αυτό συμμετέχει.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων (β) έως (ζ) του εδαφίου (1), δεν επιτρέπεται ιδιωτική εισφορά οποιουδήποτε είδους που υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά έτος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εάν το εν λόγω πρόσωπο:

(α) Έχει ανεκπλήρωτες φορολογικές υποχρεώσεις, για τις οποίες δεν υπάρχουν ενστάσεις σε εκκρεμότητα, ή δεν έχει φορολογικό φάκελο·

(β) είναι αποκλεισμένο, για οποιοδήποτε λόγο, κατά την ημερομηνία παροχής της ιδιωτικής εισφοράς, από συμμετοχή σε διαγωνισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα·

(γ) λειτουργεί ή συμμετέχει στο κεφάλαιο άλλου νομικού προσώπου που λειτουργεί-

(i) ένα (1) ή περισσότερα καζίνο ή καζίνο θέρετρο ή εγκατάσταση δορυφορικού καζίνο δυνάμει των διατάξεων του περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνο Νόμου του 2015, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

(ii) πρακτορείο στοιχημάτων ή που με άλλο τρόπο έχει αδειοδοτηθεί δυνάμει των διατάξεων των περί Στοιχημάτων Νόμων του 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·

(δ) δεν έχει λευκό ποινικό μητρώο·

(ε) δεν κατέχει την κυπριακή υπηκοότητα ή κυπριακή καταγωγή, στην περίπτωση φυσικού προσώπου· ή

(στ) δεν είχε, στην περίπτωση νομικού προσώπου, κατά τα τελευταία τρία (3) έτη τη μόνιμη εγκατάστασή του στη Δημοκρατία, σύμφωνα με την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμους του 2002 έως του 2015, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, εκτός αν πρόκειται για εταιρεία εισηγμένη σε οργανωμένη

αγορά ή εταιρεία εγγεγραμμένη ως αλλοδαπή που έχει εγκαθιδρύσει τόπο εργασίας εντός της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(3) Ιδιωτική εισφορά που γίνεται αποδεκτή κατά παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (2), επισύρει χρηματική ποινή που επιβάλλεται από τον Έφορο και δεν υπερβαίνει το τριπλάσιο της διαφοράς μεταξύ της ανώτατης επιτρεπόμενης δύναμει του εδαφίου (2) εισφοράς και της εισφοράς που πραγματοποιήθηκε.

(4) Κάθε ιδιωτική εισφορά γίνεται αποδεκτή έναντι απόδειξης που εκδίδεται από το πολιτικό κόμμα και ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε φόρο ή τέλος που επιβάλλεται ή εισπράττεται κατά νόμο και εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα του εισφορέα για σκοπούς των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 2002 έως 2015, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, τηρουμένων κατ' αναλογία των διατάξεων της επιφύλαξης της παραγράφου (στ) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 του ίδιου Νόμου:

Νοείται ότι για τις μη χρηματικές εισφορές, οποιασδήποτε φύσης, η πιο πάνω απόδειξη περιλαμβάνει απαραίτητα την πλήρη περιγραφή της φύσης της εισφοράς και την αξία της, όπως αυτή καθορίζεται κατόπιν εκτίμησης με βάση τις τρέχουσες τιμές της αγοράς σε κάθε περίπτωση και η οποία συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο ιδιωτικών εισφορών που προβλέπεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1):

Νοείται περαιτέρω ότι σε περίπτωση που η εισφορά αφορά ακίνητη ιδιοκτησία αυτή συνοδεύεται από σχετική έκθεση εκτίμησης που συντάσσεται από μέλος του Συνδέσμου Εκτιμητών Ακινήτων Κύπρου.

(5) Κάθε πολιτικό κόμμα τηρεί ειδικό μητρώο εισφορών, στο οποίο καταχωρίζονται, σε σχέση με τις εισφορές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, το όνομα και ο αριθμός δελτίου ταυτότητας προκειμένου για φυσικό πρόσωπο ή ο αριθμός εγγραφής προκειμένου για νομικό πρόσωπο.

(6) (α) Κάθε πολιτικό κόμμα, το αργότερο μέχρι την 30^η Ιουνίου κάθε έτους, αναρτά στην ιστοσελίδα του στο διαδίκτυο και ταυτόχρονα διαβιβάζει στον Έφορο, κατάλογο των προσώπων που είχαν προβεί σε ιδιωτικές εισφορές άνω των πεντακόσιων ευρώ (€500) κατά το αμέσως προηγούμενο έτος, ο οποίος περιλαμβάνει τα ονόματα των φυσικών και των νομικών προσώπων και το συνολικό ποσό εισφοράς για κάθε περίπτωση.

(β) Παράλειψη συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παραγράφου (α) επισύρει χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού των εισφορών που δεν έχουν δημοσιοποιηθεί, την οποία επιβάλλει ο Έφορος.

(γ) Τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο (α) είναι διαθέσιμα στο γραφείο του Εφόρου για ενημέρωση του κοινού.»

(η υπογράμμιση και η έμφαση είναι δική μας)

Με βάση όσα πιο πάνω αναφέρθηκαν και μπορούσαν να διαπιστωθούν από την άποψη της τήρησης των προϋποθέσεων αποδοχής τους εκ μέρους του ΔΗ.ΣΥ., δεν προέκυψε ότι, για τις εισφορές των φυσικών προσώπων, που έγιναν αποδεκτές από τον ΔΗ.ΣΥ., υπάρχει οποιαδήποτε παρατυπία ή παρανομία. Παρόμοια είναι η κατάληξη μας για τις εισφορές των νομικών προσώπων, εξαιρουμένων των πιο κάτω περιπτώσεων για 3 εταιρείες.

Όπως καταγράφηκε πιο πάνω, από την έρευνα προέκυψαν τα ακόλουθα:

1. Η εταιρεία **OXLEY PLANET VISION PROPERTIES LTD** (η οποία μετονομάστηκε σε RESORT BEYOND LTD) εισέφερε:
 - ο €10.000 στις 25/1/2018 (**Τεκμήριο 22 και Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)
 - ο €10.000 την 1/2/2018 (**Τεκμήριο 23**) και
 - ο €25.000 στις 25/1/2019 (**Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1**)

Η εταιρεία OXLEY PLANETVISION PROPERTIES LTD εγγράφηκε στις 20/1/2017.

2. Η εταιρεία **TIGERVIEW HOLDINGS LTD** εισέφερε €20.000 στις 30/1/2018 (**Τεκμήριο 27**).

Η εταιρεία TIGERVIEW HOLDINGS LTD εγγράφηκε στις 22/12/2017.

3. Η εταιρεία **HOLIMAX INVESTMENTS LTD** εισέφερε €20.000 στις 11/11/2019 (**Τεκμήριο 25** και **Επιπρόσθετα Έγγραφα EENN1- βλ. επιστολή 11/12/2019**).

Η εταιρεία HOLIMAX INVESTMENTS LTD εγγράφηκε στις 23/6/2017.

Δεδομένου ότι δεν είναι εφικτό να εξεταστεί κατά πόσο οι πιο πάνω 3 εταιρείες είχαν σύμφωνα με το άρθρο 5(2)(στ) του Ν.175(Ι)/2012: «κατά τα τελευταία τρία (3) έτη τη μόνιμη εγκατάστασή τους στη Δημοκρατία, σύμφωνα με την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμους του 2002 έως του 2015,», και μόνο από την ημερομηνία εγγραφής τους συνάγεται ότι υπήρξε παραβίαση της εν λόγω νομοθετικής προϋπόθεσης, καθόσον οι υπό αναφορά εισφορές έγιναν αποδεκτές από τον ΔΗ.ΣΥ. πριν την πάροδο τριετίας από την εγγραφή των εταιρειών αυτών.

Ως εκ τούτου, οι πιο πάνω καταγραφείσες εισφορές των 3 εταιρειών ενδεχομένως να είναι παράτυπες ή παράνομες (βλ. σχετική αναφορά και στο **Τεκμήριο ΓΕ1** από τα Επιπρόσθετα Έγγραφα), θέμα που σύμφωνα με τη νομοθεσία εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Εφόρου Τήρησης του Μητρώου Πολιτικών Κομμάτων, που είναι ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΡΩΣΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ PROMSVYAZBANK

Τόσο οι όροι εντολής όσο και η Καταγγελία του κ. Χριστοφίδη ημερομηνίας 3/9/2022, αναφέρονται στην πράξη πώλησης ακινήτου από την εταιρεία Υ.Α.Μ. IMPERIO ENTERPRISES LTD, που φέρεται να συνδεόταν με τον [REDACTED], προς την εταιρεία ΟJSC PROMSVYAZBANK, η οποία φέρεται να συνδεόταν με πρόσωπα τα οποία πολιτογραφήθηκαν με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου επί Προεδρίας [REDACTED]. Συγκεκριμένα αναφορές γίνονται ως ακολούθως:

- Όρος εντολής Β(στ): “Κατά πόσον η Promsvyazbank «στεγάστηκε σε εντυπωσιακό ιδιόκτητο κτήριο στη [REDACTED] το οποίο κατασκευάστηκε από την Imperio Properties, η οποία ιδρύθηκε από τον [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]”.
- Επιστολή 3/9/2022 από κ. Χριστοφίδη προς κ. Πογιατζή, παράγραφος 3 (ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ Γ): “Η τράπεζα Promsvyazbank η οποία δραστηριοποιήθηκε στην Κύπρο με περιοριστικούς όρους στεγάστηκε σε εντυπωσιακό ιδιόκτητο κτήριο στη [REDACTED] το οποίο κατασκευάστηκε από την Imperio Properties, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]”.

**A. ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Υ.Α.Μ.
IMPERIO ENTERPRISES LTD ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟJSC PROMSVYAZBANK**

Όπως προέκυψε από την καθ' όλα αποδεκτή μαρτυρία των Μ3 και Μ4, οι οποίες κατέθεσαν εκ μέρους του Διευθυντή του Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το ακίνητο, το οποίο αφορά η Καταγγελία, έχει αριθμό εγγραφής [REDACTED] και βρίσκεται στην Επαρχία [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (στο εξής «το ακίνητο»).

Από το **Τεκμήριο 14**, που αποτελεί κατατεθειμένο πωλητήριο, με αριθμό [REDACTED], προκύπτει ότι στις 29/9/2008 οι εταιρείες Υ.Α.Μ. IMPERIO ENTERPRISES LTD και ΟJSC PROMSVYAZBANK υπέγραψαν συμβόλαιο πώλησης (Contract of Sale), για την πώληση του τεμαχίου [REDACTED] με αριθμό εγγραφής [REDACTED] Φύλλο/Σχέδιο [REDACTED] Τμήμα [REDACTED] (στο εξής «η Συμφωνία»)

Όπως διευκρίνισε η Μ3, τα σημερινά στοιχεία του ακινήτου είναι Αρ. Τεμαχίου [REDACTED] με αριθμό εγγραφής [REDACTED] στην Ενορία [REDACTED], [REDACTED].

Ως ανέφερε η Μ3, σύμφωνα με το Έντυπο Ν270 (βλ. **Τεκμήριο 13**), που αποτελεί την δήλωση μεταβίβασης πώλησης με αριθμό [REDACTED], το Τμήμα Μεταβιβάσεων έδωσε οδηγίες στον Υπεύθυνο Εκτιμήσεων να εκτιμήσει το ακίνητο με βάση τις τιμές του πωλητηρίου ημερομηνίας 29/9/2008.

Το τίμημα πώλησης ήταν €4.700.000 πλέον ΦΠΑ και αφορούσε το τεμάχιο και την ολοκλήρωση υπό κατασκευή κτηρίου. Ως προς την δηλωθείσα αξία πώλησης στο Τεκμήριο 13 αναφέρεται από τον Κλάδο Εκτιμήσεων ότι η τιμή πώλησης συμπίπτει με την αγοραία αξία του ακινήτου.

Ανεξάρτητα του ότι η μεταβίβαση έγινε στις 17/5/2013, σύμφωνα με την νομοθεσία περί επιβολής μεταβιβαστικών τελών η αξία του ακινήτου εκτιμήθηκε με βάση την ημερομηνία του πωλητηρίου.

Ακολούθως, στις 12/2/2019 το ακίνητο πωλήθηκε από την OJSC PROMSVYAZBANK στην CNP CYPRIALIFE Ltd προς €4.500.000 με τη δήλωση μεταβίβασης πώλησης [REDACTED] (**Τεκμήριο 15**), βάσει της συμφωνίας πώλησης ημερομηνίας 12/2/2019, (**Τεκμήριο 16**), που αποτελεί κατατεθειμένο πωλητήριο, με αριθμό [REDACTED]. Ως ανέφερε η M3, σύμφωνα με το Έντυπο N270 (βλ. **Τεκμήριο 15**), το Τμήμα Μεταβιβάσεων έδωσε οδηγίες στον Υπεύθυνο Εκτιμήσεων να εκτιμήσει το ακίνητο με βάση τις τιμές του πωλητηρίου [REDACTED], δηλαδή του Τεκμηρίου 16, και ως αναφέρεται από τον Κλάδο Εκτιμήσεων η τιμή πώλησης συμπίπτει με την αγοραία αξία σε τιμές ημερομηνίας 12/2/2019. Στο συγκεκριμένο Έντυπο N270 του Τεκμηρίου 15 αναφέρεται ότι μεταφέρεται συντελεστής δόμησης από το ακίνητο με αριθμό εγγραφής [REDACTED] στο Δήμο [REDACTED], κάτι που δεν αναφερόταν στο προηγούμενο N270 του Τεκμηρίου 13.

Η M4, επιβεβαίωσε την αποδοχή της δηλωθείσας αξίας του ακινήτου στις πωλήσεις που έγιναν με τα Τεκμήρια 13 και 15, καταθέτοντας σχετικά τα **Τεκμήρια 17 – 20** και αναφέροντας ότι η μείωση της αξίας στην οποία πωλήθηκε το ακίνητο από €4.700.000 το έτος 2008 στα €4.500.000 το έτος 2019 (η οποία συμπεριλαμβάνει τον επιπρόσθετο συντελεστή δόμησης αξίας €200.000) είναι φυσιολογική, εφόσον πρόκειται για κτήριο και υπάρχει η φυσική φθορά του κτηρίου.

Υπό το φως της πιο πάνω μαρτυρίας, προκύπτει ότι η τιμή στην οποία έχει πωληθεί το ακίνητο κατά το έτος 2008, βάσει της Συμφωνίας, δεν ήταν υπερβολική.

Πέραν αυτών, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της τιμής πώλησης σε συνάρτηση με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου καταλήγουμε ότι η μείωση της αξίας του ακινήτου κατά το έτος 2019 είναι δικαιολογημένη, ως επεξηγείται στη συνέχεια.

Σύμφωνα με τη Συμφωνία το κτήριο είχε τα ακόλουθα εμβαδά:

<u>Όροφος</u>	<u>Εμβαδόν σε τ.μ.</u>
• Ισόγειο:	179
• Μεσοπάτωμα:	78
• 1 ^{ος} όροφος:	256
• 2 ^{ος} όροφος:	257
• 3 ^{ος} όροφος:	293
• 4 ^{ος} όροφος:	257
Συνολικό εμβαδόν:	1.320

Με την τιμή πώλησης του έτους 2008 των €4.700.000 η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο ήταν €3.560,6 και με την τιμή πώλησης του 2019 των €4.300.000 (€4.500.000 μείον η αξία του επιπρόσθετου συντελεστή δόμησης) ήταν €3.257,6. Η μείωση στην ανά τετραγωνικό μέτρο τιμή που προκύπτει την περίοδο 2008-2019 είναι 8,51%.

Σύμφωνα με το δείκτη τιμών Κατοικιών (δεν γίνεται αναφορά σε εμπορικά ακίνητα) που ετοιμάζει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου προκύπτουν τα πιο κάτω:

- Ο Δείκτης Τιμών Κατοικιών στη [REDACTED] το 2008 βρισκόταν περί το 103,3 (βλ. **Τεκμήριο ΑΝΠΗΓ-1, σελ. 3**)

- Ο Δείκτης Τιμών Κατοικιών στη [REDACTED] το πρώτο τρίμηνο 2019 βρισκόταν στο 82,9 (βλ. **Τεκμήριο ΑΝΠΗΓ-2, σελ.6 Πίνακας 1**)

Από τα πιο πάνω συνάγεται ότι μεταξύ 2008 και 2019 η μέση τιμή κατοικιών στην [REDACTED] μειώθηκε κατά 20,4 μονάδες ή 19,7%.

Συνεπώς δεν κρίνεται βάσιμη η θέση ότι το ακίνητο αγοράστηκε από την Ρωσική Τράπεζα σε τιμή πολλαπλάσια της πραγματικής του αξίας.

ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ

A) η εταιρεία Υ.Α.Μ. IMPERIO ENTERPRISES LTD, ιδρύθηκε στις 10/10/2003. Ο [REDACTED] παραμένει μέτοχος και Διευθυντής από την ίδρυση της εταιρείας (βλ. **Τεκμήριο ΕΕΑκΔ1**). Ο [REDACTED], υπό την ιδιότητα του ως Διευθυντής της πωλήτριας εταιρείας Υ.Α.Μ. IMPERIO ENTERPRISES LTD έχει υπογράψει το συμβόλαιο πώλησης του ακινήτου στην αγοράστρια εταιρεία OJSC PROMSVYAZBANK (βλ. **Τεκμήριο 14**).

B) η εταιρεία OJSC PROMSVYAZBANK (ΑΕ 1593), η οποία μετονομάστηκε σε PROMSVYAZBANK PJSC είναι αλλοδαπή εταιρεία, η οποία συστάθηκε στην Ρωσία, και εγκαθίδρυσε τόπο εργασίας στην Κυπριακή Δημοκρατία, βάσει του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ.113, στις 28.11.2001. Ως πρόσωπο που διαμένει στην Δημοκρατία και εξουσιοδοτήθηκε να αποδέχεται εκ μέρους της οποιοσδήποτε επιδόσεις και/ή ειδοποιήσεις είναι ο κ. [REDACTED]. Διευθυντής της αλλοδαπής εταιρείας είναι [REDACTED] (βλ. **Τεκμήριο ΕΕ14 – Έγγραφο από Έφορο Εταιρειών**).

B. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ OJSC PROMSVYAZBANK

Ο όρος εντολής B(ε), αφορά την σχέση των [REDACTED] και [REDACTED] με την Ρωσική τράπεζα PROMSVYAZBANK, σχέση η οποία έχει καταγραφεί στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Από τις γραπτές δηλώσεις του [REDACTED], ενός από τους Ιδρυτές και Πραγματικού Δικαιούχου (UBO) της εταιρείας (βλ. **Τεκμήρια HEΔ5 και HEΔ6** στα Επιπρόσθετα Έγγραφα), προκύπτει ότι τόσο ο ίδιος όσο και ο [REDACTED], δεν κατείχαν διευθυντικές θέσεις στην **OJSC PROMSVYAZBANK** κατά τον χρόνο της αγοραπωλησίας του ακινήτου. Ωστόσο, όπως ο [REDACTED] αναφέρει, το ακίνητο που επιλέχθηκε από την Ρωσική τράπεζα ήταν ένα νέο κτήριο στο κέντρο της [REDACTED] και φαινόταν βολικό για την ίδρυση των γραφείων της τράπεζας στην Κύπρο. Ο ίδιος δεν συνάντησε ούτε τον [REDACTED] ούτε τον [REDACTED], ούτε κάποιο στέλεχος του ΔΗ.ΣΥ., ούτε και έχει στοιχεία ως προς τις συνθήκες επιλογής του συγκεκριμένου κτηρίου προς απόκτηση του από την τράπεζα. Επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι η PROMSVYAZBANK δεν εκτελεί τραπεζικές εργασίες στην Κύπρο, εφόσον η άδεια λειτουργίας Υποκαταστήματος της στην Κύπρο ανακλήθηκε στις 31 Ιουλίου 2019 (βλ. **Τεκμήριο ΑΝΠΗΓ 4**), ήταν αδύνατο να εντοπιστεί αρμόδιο άτομο για την επίδοση Κλήσης προς παρουσίαση του ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης για τους σκοπούς της έρευνας. Στην δε προσπάθεια μας να εντοπίσουμε τον [REDACTED], που φαίνεται ότι ήταν Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της τράπεζας μεταξύ 2006 και 2018, (βλ. **Τεκμήριο HEΔ6** στα Επιπρόσθετα Έγγραφα), τούτο δεν κατέστη δυνατό. Πέραν του ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει επικοινωνία με τον κατά τον χρόνο της

πολιτογράφησης δικηγόρο του και τον αδελφό του, [REDACTED], (βλ. **Τεκμήριο ΗΕΔ7** στα Επιπρόσθετα Έγγραφα), κατόπιν και της ενημέρωσης που λήφθηκε από το ΤΑΕ Αρχηγείου (βλ. **Τεκμήριο ΗΕΤΑΕ1** στα Επιπρόσθετα Έγγραφα), έγινε προσπάθεια επίδοσης κλήσης στον [REDACTED] για να παρουσιαστεί ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης, χωρίς θετικό αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα, όπως καταγράφεται στην ειδοποίηση του επιδότη, το διαμέρισμα στη διεύθυνση διαμονής του είναι συνεχώς κλειστό και στα γραφεία της εταιρείας του, του ανέφεραν ότι δεν γνωρίζουν που βρίσκεται.

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με τα στοιχεία και τις μαρτυρίες που τέθηκαν ενώπιον των Λειτουργών Επιθεώρησης και την εξέλιξη της τιμής σε συνάρτηση με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου δεν προκύπτουν στοιχεία που να υποδηλώνουν ότι η τιμή στην οποία έχει πωληθεί το ακίνητο κατά το έτος 2008, βάσει της Συμφωνίας, ήταν υπερβολική. Ως εκ τούτου το βασικό στοιχείο της Καταγγελίας, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε περαιτέρω διερεύνηση για ενδεχόμενη πράξη διαφθοράς λόγω της συγκεκριμένης αγοραπωλησίας, δεν ευσταθεί.

Ωστόσο, και από τα επιπλέον στοιχεία που δόθηκαν εκ μέρους του [REDACTED], δεν μπορούν να επιβεβαιωθούν οι υπόνοιες της συγκεκριμένης Καταγγελίας. Ως εκ του περισσού αναφέρουμε ότι ο [REDACTED] διετέλεσε [REDACTED] κατά την περίοδο 2013 – 2023, ενόσω η πιο πάνω περιγραφείσα αγοραπωλησία έγινε το 2008. Το κατά πόσον ο κ. [REDACTED] είναι σύζυγος [REDACTED]

ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΡΕΥΝΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

Α. Σύμφωνα με την ερμηνευτική διάταξη 2 του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Νόμου του 2022 (Ν. 19(Ι)/2022):

«**«πράξεις διαφθοράς»** σημαίνει τα αδικήματα που προβλέπονται στον περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικό) Νόμο, στον περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικό) Νόμο, στον περί Πρόληψης Διαφθοράς Νόμο, στον περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους και Λειτουργούς του Δημοσίου Νόμο, τα αδικήματα που περιλαμβάνονται στον Ποινικό Κώδικα τα οποία εμπεριέχουν το στοιχείο του δεκασμού ή της κατάχρησης εξουσίας ή εμπιστοσύνης ή στρέφονται εναντίον της άσκησης νόμιμης εξουσίας, καθώς και οποιαδήποτε άλλα αδικήματα τα οποία εκ φύσεως συνιστούν πράξη διαφθοράς.

«δημόσιος λειτουργός» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 4 του Ποινικού Κώδικα.»

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του **Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154**:

«**«δημόσιος λειτουργός»** σημαίνει πρόσωπο που κατέχει οποιοδήποτε από τα πιο κάτω αξιώματα ή που ασκεί τα καθήκοντα που αρμόζουν σε τέτοιο αξίωμα, είτε ως αναπληρωτής ή διαφορετικά, δηλαδή—

- (α) οποιοδήποτε δημόσιο αξίωμα καθώς και οποιαδήποτε δημόσια θέση, εφόσον την εξουσία να διορίζει ή να παύει στη θέση αυτή έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή το Υπουργικό Συμβούλιο ή δημόσια επιτροπή ή συμβούλιο· ή
- (β) οποιαδήποτε θέση, στην οποία κάποιο πρόσωπο διορίζεται ή υποδείχεται με νόμο ή κατόπι εκλογής· ή
- (γ) οποιαδήποτε δημόσια θέση, εφόσον την εξουσία να διορίζει ή να παύει στη θέση αυτή έχουν πρόσωπο ή πρόσωπα που κατέχουν δημόσιο αξίωμα ή θέση από αυτά

που περιλαμβάνονται σε καθεμιά από τις δύο προηγούμενες παραγράφους του

ορισμού αυτού· ή

(δ) οποιαδήποτε θέση διαιτητού ή επιδιαιτητού σε διαιτησία που ασκείται με διαταγή ή με έγκριση Δικαστηρίου ή κατά την εφαρμογή οποιουδήποτε νόμου·

ο όρος που αναφέρθηκε πιο πάνω περιλαμβάνει περαιτέρω—

(i) τα μέλη ερευνητικής επιτροπής, που διορίζονται κατά την εφαρμογή οποιουδήποτε νόμου·

(ii) όλα τα πρόσωπα που απασχολούνται στην εκτέλεση ενταλμάτων και δικογράφων·

(iii) όλα τα πρόσωπα που ανήκουν στη στρατιωτική ή την αστυνομική δύναμη της Δημοκρατίας·

(iv) όλα τα πρόσωπα που υπηρετούν σε κάποιο Κυβερνητικό Τμήμα·

(v) τους θρησκευτικούς λειτουργούς οποιουδήποτε θρησκευτικού δόγματος, καθόσον αφορά τα καθήκοντά τους που αναφέρονται σε γνωστοποιήσεις μελλοντικών γάμων ή την ιερολογία γάμων, ή τον καταρτισμό ή την τήρηση ληξιαρχικών βιβλίων ή πιστοποιητικών γάμου, γέννησης, βάπτισης, θανάτου, ή ταφής όχι όμως καθόσον αφορά τα υπόλοιπα καθήκοντά τους·

(vi) πρόσωπα στην υπηρεσία δημοτικής αρχής·

(vii) τον εκάστοτε κοινοτάρχη και τα μέλη της χωρικής επιτροπής οποιασδήποτε κοινότητας·»

B. Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (European Convention on Criminal Law on Corruption) είναι

μια διεθνής συνθήκη που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της διαφθοράς μέσω της ποινικοποίησης συγκεκριμένων πράξεων διαφθοράς. Η σύμβαση αυτή στοχεύει στην εναρμόνιση των νομικών πλαισίων των κρατών μελών σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς, θέτοντας κοινές βάσεις για την ποινικοποίηση σχετικών πράξεων και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας. Η σύμβαση στοχεύει στη δημιουργία ενός κοινού νομικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς στα κράτη μέλη του

Συμβουλίου της Ευρώπης, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη στην δικαιοσύνη, το κράτος δικαίου και τη δημοκρατία. Η σύμβαση αναγνωρίζει ότι η διαφθορά θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και την κοινωνική συνοχή.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει τη Σύμβαση για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς, έχει δε ενσωματώσει τις διατάξεις της σύμβασης στο εθνικό της νομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των νόμων που αφορούν στην καταπολέμηση της διαφθοράς, της αθέμιτης απόκτησης περιουσιακού οφέλους και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Στο Άρθρο 4 των περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικών) Νόμων του 2000 και 2012, προνοούνται τα εξής:

«4. Οι πράξεις και ενέργειες οι οποίες αναφέρονται στα πιο κάτω άρθρα της Σύμβασης συνιστούν αδικήματα τα οποία τιμωρούνται με φυλάκιση επτά ετών ή με χρηματική ποινή μέχρι εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και με τις δύο αυτές ποινές άνευ επηρεασμού του εκδικάζοντος την υπόθεση δικαστηρίου να επιβάλει οποιαδήποτε άλλη ποινή ή να εκδώσει οποιοδήποτε διάταγμα το οποίο θα δύναται να επιβάλει ή εκδώσει κατά την εκδίκαση ποινικών υποθέσεων, και τα άρθρα αυτά είναι:

2 Ενεργός δωροδοκία οικείων δημόσιων αξιωματούχων.

3 Δωροληψία από οικείους δημόσιους αξιωματούχους.

4 Δωροδοκία μελών οικείων δημόσιων οργανισμών.

5 Δωροδοκία αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών.

6 Δωροδοκία μελών αλλοδαπών δημόσιων συνελεύσεων.

7 Ενεργός δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα.

8 Δωροληψία στον ιδιωτικό τομέα.

9 Δωροδοκία αξιωματούχων διεθνών οργανισμών.

10 Δωροδοκία μελών διεθνών κοινοβουλευτικών συνελεύσεων.

11 Δωροδοκία δικαστών και αξιωματούχων διεθνών δικαστηρίων.

12 Εμπορία επηρεασμού.

13 Συγκάλυψη παράνομων εσόδων από αδικήματα διαφθοράς.

14 Λογιστικά αδικήματα.

15 Πράξεις συμμετοχής.

18 Εταιρική ευθύνη.»

Παραπέμπουμε στο **Explanatory Report to the Criminal Law Convention on Corruption, Strasbourg, 27.I.1999**, του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπου αναφορικά με την ενεργητική και παθητική δωροδοκία δημοσίων λειτουργών και την εμπορία επιρροής/επηρεασμού αναφέρονται τα ακόλουθα:

« Article 2 – Active bribery of domestic public officials

.....

36. *The material components of the offence are promising, offering or giving an undue advantage, directly or indirectly for the official himself or for a third party. The three actions of the briber are slightly different. "Promising" may, for example, cover situations where the briber commits himself to give an undue advantage later (in most cases only once the public official has performed the act requested by the briber) or where there is an agreement between the briber and the bribee that the briber will give the undue advantage later. "Offering" may cover situations where the briber shows his readiness to give the undue advantage at any moment. Finally, "giving" may cover situations where the briber transfers the undue advantage. The undue advantage need not necessarily be given to the public official himself: it can be given also to a third party, such as a relative, an organisation to which the official belongs, the political party of which he is a member. When the offer, promise or gift is addressed to a third party, the public official must at least have knowledge thereof at some point. Irrespective of whether the recipient or the beneficiary of the undue advantage is the public official himself or a third party, the transaction may be performed through intermediaries.*

.....

Article 3 – Passive bribery of domestic public officials

.....

42. "Receiving" may for example mean the actual taking the benefit, whether by the public official himself or by someone else (spouse, colleague, organisation, political party, etc) for himself or for someone else. The latter case supposes at least some kind of acceptance by the public official. Again, intermediaries can be involved: the fact that an intermediary is involved, which would extend the scope of passive bribery to include indirect action by the official, necessarily entails identifying the criminal nature of the official's conduct, irrespective of the good or bad faith of the intermediary involved.

.....

Article 12 – Trading in influence

64. Trading to influence. This offence is somewhat different from the other – bribery-based – offences defined by the Convention, though the protected legal interests are the same: transparency and impartiality in the decision-making process of public administrations. Its inclusion in the present Convention illustrates the comprehensive approach of the Programme of Action against Corruption, which views corruption, in its various forms, as a threat to the rule of law and the stability of democratic institutions. Criminalising trading in influence seeks to reach the close circle of the official or the political party to which he belongs and to tackle the corrupt behaviour of those persons who are in the neighbourhood of power and try to obtain advantages from their situation, contributing to the atmosphere of corruption. It permits Contracting Parties to tackle the so-called "background corruption", which undermines the trust placed by citizens on the fairness of public administration. The purpose of the present Convention being to improve the battery of criminal law measures against corruption it appeared essential to introduce this offence of trading in influence, which would be relatively new to some States.

65. This provision criminalises a corrupt trilateral relationship where a person having real or supposed influence on persons referred to in Articles 2, 4, 5, and 9 – 11, trades this influence in exchange for an undue advantage from someone seeking this influence..... The recipient of the undue advantage assists the person providing the undue advantage by exerting or proposing to exert an improper influence over the third person who may perform (or abstain from performing) the requested act.....»

Και σε ελεύθερη μετάφραση:

«..... Άρθρο 2 - Ενεργητική δωροδοκία εγχώριων δημοσίων λειτουργών

.....

36. Τα υλικά στοιχεία του αδικήματος είναι η υπόσχεση, η προσφορά ή η παροχή αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος, άμεσα ή έμμεσα για τον ίδιο τον υπάλληλο ή για τρίτο πρόσωπο. Οι τρεις ενέργειες του δωροδόκου είναι ελαφρώς διαφορετικές. Η "υπόσχεση" μπορεί, για παράδειγμα, να καλύπτει καταστάσεις όπου ο δωροδόκος δεσμεύεται να παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα αργότερα (στις περισσότερες περιπτώσεις μόνο αφού ο δημόσιος υπάλληλος έχει εκτελέσει την πράξη που ζητήθηκε από τον δωροδόκο) ή όπου υπάρχει συμφωνία μεταξύ του δωροδόκου και του δωροδοκούμενου ότι ο δωροδόκος θα παρέχει το αδικαιολόγητο πλεονέκτημα αργότερα. Η "προσφορά" μπορεί να καλύπτει καταστάσεις όπου ο δωροδόκος δείχνει την ετοιμότητά του να παρέχει το αδικαιολόγητο πλεονέκτημα οποιαδήποτε στιγμή. Τέλος, η "παροχή" μπορεί να καλύπτει καταστάσεις όπου ο δωροδόκος μεταβιβάζει το αδικαιολόγητο πλεονέκτημα. Το αδικαιολόγητο πλεονέκτημα δεν χρειάζεται απαραίτητα να δοθεί στον ίδιο τον δημόσιο υπάλληλο: μπορεί να δοθεί επίσης σε τρίτο πρόσωπο, όπως συγγενή, οργανισμό στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος, το πολιτικό κόμμα του οποίου είναι μέλος. Όταν η προσφορά, υπόσχεση ή δώρο απευθύνεται σε τρίτο πρόσωπο, ο δημόσιος υπάλληλος πρέπει τουλάχιστον να έχει γνώση αυτού κάποια στιγμή. Ανεξάρτητα από το αν ο παραλήπτης ή ο δικαιούχος του αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος είναι ο ίδιος ο δημόσιος υπάλληλος ή τρίτο πρόσωπο, η συναλλαγή μπορεί να εκτελεστεί μέσω μεσαζόντων.

.....

Άρθρο 3: Παθητική δωροδοκία εγχώριων δημοσίων λειτουργών

.....

42. Η "λήψη" μπορεί για παράδειγμα να σημαίνει την πραγματική παραλαβή του οφέλους, είτε από τον ίδιο τον δημόσιο υπάλληλο είτε από κάποιον άλλον (σύζυγο, συνάδελφο, οργανισμό, πολιτικό κόμμα, κλπ.) για τον εαυτό του ή για κάποιον άλλον. Η τελευταία περίπτωση προϋποθέτει τουλάχιστον κάποιου είδους αποδοχή από τον δημόσιο

υπάλληλο. Και πάλι, μεσάζοντες μπορούν να εμπλέκονται: το γεγονός ότι εμπλέκεται μεσάζων, το οποίο θα επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής της παθητικής δωροδοκίας ώστε να περιλαμβάνει έμμεση ενέργεια από τον υπάλληλο, συνεπάγεται αναγκαστικά τον προσδιορισμό του εγκληματικού χαρακτήρα της συμπεριφοράς του υπαλλήλου, ανεξάρτητα από την καλή ή κακή πίστη του εμπλεκόμενου μεσάζοντα.

Άρθρο 12 - Εμπορία επιρροής

64. Εμπορία επιρροής. Αυτό το αδίκημα είναι κάπως διαφορετικό από τα άλλα – βασισμένα στη δωροδοκία – αδικήματα που ορίζονται από τη Σύμβαση, αν και τα προστατευόμενα νομικά συμφέροντα είναι τα ίδια: διαφάνεια και αμεροληψία στη διαδικασία λήψης αποφάσεων των δημόσιων διοικήσεων. Η συμπερίληψή του στην παρούσα Σύμβαση απεικονίζει την ολοκληρωμένη προσέγγιση του Προγράμματος Δράσης κατά της Διαφθοράς, το οποίο βλέπει τη διαφθορά, στις διάφορες μορφές της, ως απειλή για το κράτος δικαίου και τη σταθερότητα των δημοκρατικών θεσμών. Η ποινικοποίηση του εμπορίου επιρροής επιδιώκει να φτάσει στον στενό κύκλο του υπαλλήλου ή του πολιτικού κόμματος στο οποίο ανήκει και να αντιμετωπίσει τη διεφθαρμένη συμπεριφορά εκείνων των προσώπων που βρίσκονται στη γειτονιά της εξουσίας και προσπαθούν να αποκτήσουν πλεονεκτήματα από την κατάστασή τους, συμβάλλοντας στην ατμόσφαιρα διαφθοράς. Επιτρέπει στα Συμβαλλόμενα Μέρη να αντιμετωπίσουν την λεγόμενη "διαφθορά παρασκηνίου", η οποία υπονομεύει την εμπιστοσύνη που οι πολίτες τοποθετούν στη δικαιοσύνη της δημόσιας διοίκησης. Ο σκοπός της παρούσας Σύμβασης είναι να βελτιώσει το οπλοστάσιο των ποινικών νομικών μέτρων κατά της διαφθοράς και φάνηκε ουσιώδες να εισαχθεί αυτό το αδίκημα του εμπορίου επιρροής, το οποίο θα ήταν σχετικά νέο για ορισμένα Κράτη.

65. Αυτή η διάταξη ποινικοποιεί μια διεφθαρμένη τριμερή σχέση όπου ένα πρόσωπο που έχει πραγματική ή υποτιθέμενη επιρροή σε πρόσωπα που αναφέρονται στα Άρθρα 2, 4, 5, και 9 – 11, εμπορεύεται αυτή την επιρροή σε αντάλλαγμα για αδικαιολόγητο πλεονέκτημα από κάποιον που αναζητά αυτή την επιρροή..... Ο παραλήπτης του αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος βοηθά το πρόσωπο που παρέχει το αδικαιολόγητο πλεονέκτημα ασκώντας ή προτείνοντας να ασκήσει ακατάλληλη επιρροή επί του τρίτου προσώπου που μπορεί να εκτελέσει (ή να απόσχει από την εκτέλεση) της ζητούμενης πράξης....»

(η έμφαση και η υπογράμμιση είναι δικές μας)

Γ. Ο περί Πρόληψης Διαφθοράς Νόμος, Κεφ.161, όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 97(Ι)/2012, στοχεύει στην πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς με αναφορά σε διάφορες μορφές διαφθοράς και περιλαμβάνει διατάξεις για την αντιμετώπισή τους.

Στο άρθρο 2 προνοούνται τα ακόλουθα:

«2. Στο Νόμο αυτό—

"αντιπαροχή" περιλαμβάνει αντιπαροχή αξίας οποιουδήποτε είδους.

"αντιπρόσωπος" περιλαμβάνει οποιοδήποτε πρόσωπο που εργοδοτείται ή ενεργεί για άλλο και οποιοδήποτε πρόσωπο που υπηρετεί τη Δημοκρατία ή οποιοδήποτε δημόσιο οργανισμό ή οποιονδήποτε αλλοδαπό δημόσιο υπάλληλο ή υπάλληλο διεθνούς οργανισμού:

"δημόσιος οργανισμός" περιλαμβάνει τοπικές και δημόσιες αρχές κάθε περιγραφής.

"προϊστάμενος" περιλαμβάνει εργοδότη.»

Σύμφωνα με το άρθρο 3:

«3. Αν—

(α) οποιοσδήποτε αντιπρόσωπος άμεσα ή έμμεσα δέχεται ή λαμβάνει ή συμφωνεί να δεχτεί ή ζητά ή αποπειράται να λάβει από οποιοδήποτε πρόσωπο, κατά τρόπο που υποδηλώνει διαφθορά, για τον εαυτό του ή για οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, οποιοδήποτε δώρο, ή αντιπαροχή ως κίνητρο ή αμοιβή για την τέλεση ή αποχή από τέλεση οποιασδήποτε πράξης, ή για την τέλεση ή αποχή από τέλεση οποιασδήποτε πράξης που έλαβε χώρα μετά τη θέσπιση του Νόμου αυτού, η οποία αφορά υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του, ή για την επίδειξη ή αποχή από επίδειξη εύνοιας ή δυσμένειας σε οποιοδήποτε πρόσωπο σχετικά με τις υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του· ή

(β) οποιοδήποτε πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα δίνει ή συμφωνεί να δώσει ή υπόσχεται ή προσφέρει ή αποπειράται να δώσει, κατά τρόπο που υποδηλώνει διαφθορά, για τον εαυτό του ή για οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, οποιαδήποτε δώρα ή αντιπαροχή σε οποιοδήποτε αντιπρόσωπο ως κίνητρο ή αμοιβή για την τέλεση ή αποχή από τέλεση οποιασδήποτε πράξης, ή για την τέλεση,

ή αποχή από τέλεση οποιασδήποτε πράξης που έλαβε χώρα μετά την θέσπιση του Νόμου αυτού, η οποία αφορά τις υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του, ή για την επίδειξη ή αποχή από επίδειξη εύνοιας ή δυσμένειας σε οποιοδήποτε πρόσωπο σχετικά με τις υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του· ή

(γ) οποιοδήποτε πρόσωπο εν γνώσει του δίνει σε οποιοδήποτε αντιπρόσωπο, ή αν οποιοσδήποτε αντιπρόσωπος εν γνώσει του χρησιμοποιεί, με πρόθεση να εξαπατήσει τον προϊστάμενό του, οποιαδήποτε απόδειξη, λογαριασμό, ή άλλο έγγραφο σε σχέση με το οποίο ο προϊστάμενος έχει συμφέρον, και το οποίο περιέχει οποιαδήποτε δήλωση η οποία είναι ψευδής ή παραπλανητική ή ελλειπής σε οποιαδήποτε ουσιαστική λεπτομέρεια, και το οποίο γνωρίζει ότι προορίζεται για να παραπλανήσει τον προϊστάμενο,

είναι ένοχο αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα επτά έτη, ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000), ή και στις δύο αυτές ποινές της φυλάκισης και του προστίμου.»

Δ. Ο περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους και Λειτουργούς του Δημοσίου Νόμος (Ν. 51(Ι)/ 2004, όπως τροποποιήθηκε), στοχεύει στην θεμελίωση ποινικής ευθύνης οποιουδήποτε αξιωματούχου ή λειτουργού του δημοσίου που αποκτά αθέμιτα περιουσιακό όφελος και που σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται ή σε ποινή φυλάκισης μέχρι επτά (7) 2 ετών ή πρόστιμο μέχρι £25.000 ή και στις δύο ποινές και επιπροσθέτως σε δήμευση οποιουδήποτε περιουσιακού οφέλους αποκτήθηκε αθέμιτα μετά από διάταγμα δικαστηρίου (ο νόμος εκτείνεται και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου κ.ά.).

Ε. Στον Ποινικό Κώδικα, Κεφ. 154, αδικήματα διαφθοράς αφορούν στα αδικήματα τα οποία εμπεριέχουν:

- το στοιχείο του δεκασμού,

- ο της κατάχρησης εξουσίας,
- ο της κατάχρησης εμπιστοσύνης,
- ο στρέφονται εναντίον της άσκησης νόμιμης εξουσίας,
- ο οποιαδήποτε άλλα αδικήματα τα οποία εκ φύσεως συνιστούν πράξη διαφθοράς.

Ειδικότερα, σχετικά με την διαφθορά άρθρα του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 είναι τα ακόλουθα:

Άρθρο 100 – Δεκάσμος Δημόσιου Λειτουργού

Άρθρο 101 – Απόσπαση από Δημόσιο Λειτουργό

Άρθρο 102 – Δωροληψία για επίδειξη εύνοιας από δημόσιο λειτουργό

Άρθρο 103 – Λειτουργοί επιφορτισμένοι με τη διαχείριση περιουσίας ειδικού χαρακτήρα ή με ειδικά καθήκοντα

Άρθρο 104 - Ψευδείς αξιώσεις από δημόσιους λειτουργούς

Άρθρο 105 – Κατάχρηση εξουσίας

Άρθρο 105Α – Επηρεασμός αρμόδιας αρχής

Άρθρο 107 – Ψευδή πιστοποιητικά από δημόσιους λειτουργούς

Άρθρο 133 – Δόλος και κατάχρηση εμπιστοσύνης από δημόσιο λειτουργό

Άρθρο 300 – Απάτη (υπό προϋποθέσεις)

Άρθρο 302 – Συνωμοσία προς καταδολίευση

Άρθρα 331 και 333 – Πλαστογραφία (υπό προϋποθέσεις)

Κυριότερα άρθρα του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 για διαφθορά

Δεκάσμος Δημόσιου Λειτουργού (Άρθρο 100)

Η βασική μορφή διαφθοράς περιλαμβάνει δύο όψεις:

Παθητική διαφθορά: Όταν δημόσιος λειτουργός με τρόπο που υποδηλώνει δεκασμό ζητά, δέχεται ή παίρνει περιουσία ή ωφέλημα για τον εαυτό του ή για άλλον για την εκτέλεση ή παράλειψη καθηκόντων του λειτουργήματός του.

Ενεργητική διαφθορά: Όταν κάποιος με τρόπο που υποδηλώνει δεκασμό δίνει, παρέχει ή υπόσχεται να δώσει σε δημόσιο λειτουργό ή σε άλλο περιουσία ή ωφέληματα για συγκεκριμένη ενέργεια ή παράλειψη.

Το έγκλημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι επτά χρόνια και χρηματική ποινή μέχρι €100.000, ενώ η περιουσία που αποτελεί αντικείμενο του δεκασμού υπόκειται σε δήμευση.

Απόσπαση από Δημόσιο Λειτουργό (Άρθρο 101)

Αφορά την περίπτωση όπου δημόσιος λειτουργός λαμβάνει οποιαδήποτε αμοιβή πέρα από τον κανονικό μισθό του για την εκτέλεση των υπηρεσιακών του καθηκόντων. Πρόκειται για ελαφρότερη μορφή διαφθοράς που τιμωρείται ως πλημμέλημα με φυλάκιση τριών χρόνων και χρηματική ποινή.

Δωροληψία για Επίδειξη Εύνοιας (Άρθρο 102)

Περιλαμβάνει την περίπτωση όπου δημόσιος λειτουργός λαμβάνει περιουσία ή ωφέλημα υπό τον όρο ότι θα ευνοήσει τον προσφέροντα σε εκκρεμείς ή μελλοντικές συναλλαγές με τη δημόσια διοίκηση. Τιμωρείται ως πλημμέλημα με φυλάκιση δύο χρόνων και χρηματική ποινή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΞΕΤΑΣΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠ' ΑΥΤΩΝ

Α. Όπως προβάλλει από την Καταγγελία και τους όρους εντολής, οι Λειτουργοί Επιθεώρησης προέβησαν σε έρευνα αρχικά αναφορικά με το:

- κατά πόσον συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα είχαν πολιτογραφηθεί και πότε. Σχετική αναφορά γίνεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.
- κατά πόσον τα συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα συνδέονται με συγκεκριμένες εταιρείες. Σχετική αναφορά γίνεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.
- κατά πόσον τα συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα και οι συγκεκριμένες εταιρείες έκαναν τις συγκεκριμένες εισφορές στον ΔΗ.ΣΥ.. Σχετική αναφορά γίνεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4, παράγραφος Α.

Επισημαίνεται ότι κατά την πορεία της έρευνας προέκυψαν και άλλες εισφορές από άλλες εταιρείες που συνδέοντο με τα συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα ως καταγράφεται στα ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3 και 4.

Β. Μετά τις διαπιστώσεις για τα πιο πάνω θέματα, εξετάστηκαν τα ακόλουθα:

- κατά πόσον υπήρξε οποιαδήποτε παρατυπία ή παρανομία στις εν λόγω εισφορές. Σχετική αναφορά γίνεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4, παράγραφος Γ.
- ποια η σχέση τριών φυσικών προσώπων με τη Ρωσική Τράπεζα Promsvyazbank. Σχετική αναφορά γίνεται στα ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3 και 5.
- κατά πόσον η Promsvyazbank «στεγάστηκε σε εντυπωσιακό ιδιόκτητο κτήριο στη [REDACTED] το οποίο κατασκευάστηκε από την Imperio

Properties, η οποία ιδρύθηκε από τον [REDACTED]
 [REDACTED]». Σχετική
αναφορά γίνεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.

Γ. Ακολούθως εξετάστηκε το κατά πόσον συνεπεία των συγκεκριμένων πολιτογραφήσεων (πλην των συνθηκών απόκτησης Κυπριακού διαβατηρίου ως αυτές εξαιρούνται της έρευνας) και των συγκεκριμένων εισφορών καθώς και της στέγασης της Promsnyazbank ως το προηγούμενο σημείο, υπάρχει εύλογη υποψία διάπραξης αδικημάτων διαφθοράς ως αυτά καταγράφονται στο Ν.19(Ι)/2022 (όροι εντολής Α(ε) και Β(η)).

Πριν την καταγραφή των συμπερασμάτων μας επ' αυτού του θέματος θεωρούμε χρήσιμο να αναφερθούμε σε όσα παρατέθηκαν στην απόφαση του Κακουργιοδικείου για την έννοια της «διαφθοράς» στην υπόθεση Δημοκρατία ν. Ρίκκου Ερωτοκρίτου κ.ά., Αρ. Υπόθεσης 9208/15, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 2017:

«... Τρόπος Υποδηλών Δεκασμό (corruptly)

Όσον αφορά την ερμηνεία της φράσης «κατά τρόπο που υποδηλώνει δεκασμό» χρήσιμη καθοδήγηση προσφέρει η σχετική αγγλική νομολογία αναφορικά με το αγγλικό νομοθέτημα **Public Bodies Corrupt Practices Act 1889** όπως και το **Prevention of Corruption Act 1906**. Όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα **Blackstone's Criminal Practice** (2003) η έννοια του όρου «διαφθορά» είναι η ίδια και στα δύο αυτά νομοθετήματα. Στο εν λόγω σύγγραμμα η έννοια αυτή (**Corruptly**) επεξηγείται στην παρ.Β15.7 της σελίδας 690 ως ακολούθως:

*"'Corruptly' means purposefully doing an act which the law forbids as tending to corrupt Any **improper and unauthorized gift, payment or other inducement** offered to a councilor or other such officer is likely to be considered corrupt. It need not be proved to have acted dishonestly, **as long as he knew that the gift or bribe was connected with the performance of***

public duties, whether by way of reward for past performance, or of inducement to secure future performance. No bargain need be struck between the parties involved, and it is no defence for the recipient to prove that his acceptance of a corrupt gift failed to influence him in the performance of his duties.".

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Διαφωτιστικό για την ερμηνεία του πιο πάνω όρου είναι και το ακόλουθο απόσπασμα από την υπόθεση **Parker** (1985) 82 Cr App R 69:

*«The Act uses the phrase 'corruptly' and corruptly does not mean for this purpose dishonestly. Corruptly means deliberately doing an act which the law forbids as tending to corrupt, so it is not any defence for a councillor who has accepted a reward in this way to say he did not think what he was doing was against the interests of his authority. **If he deliberately accepts a reward for doing or forbearing to do anything in respect of any matter**, actual or proposed, in which his council is concerned, he commits an offence.*

*Of course, it does not follow from that, that every payment which is made to a councillor is unlawful. **It is only unlawful if there is a link between the payment and him doing something in pursuance of his public duty.** The reward must relate to something done or omitted in respect of a matter in which his council is concerned».*

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Στο σύγγραμμα **Halsbury's Laws of England 4^η Έκδοση** (Reissue), τόμος 11(1), παρ.529 στην υποσημείωση 2 αναφέρονται τα εξής σχετικά:

"'Corruptly' denotes that the person making the offer did so deliberately and with the intention that it should operate on the mind of the offeree, so as to encourage him to enter into a corrupt bargain whether or not the offeror intended to follow it through".

Ιδιαίτερα κατατοπιστική βρίσκουμε την Αγγλική προσέγγιση σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο της πράξης η οποία είναι το αποτέλεσμα του δεκασμού. Όπως αναφέρεται συναφώς στο σύγγραμμα **Russell on Crime 11^η έκδοση**, σελ. 429: *"Bribery is the receiving or offering any undue reward by or to any person whatsoever, in a public office, **in order to influence his behaviour in office, and incline him to act contrary to the known rules of honesty and integrity.**"*

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)»

Με βάση τη νομοθεσία και την καθοδήγηση από τη νομολογία, από τα ευρήματα μας στην παρούσα έρευνα προκύπτουν τα εξής:

A. Από την ανάλυση στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4, παράγραφος Β προκύπτει ότι δεν υπάρχει μαρτυρία από την οποία να προκύπτει ότι η πολιτογράφηση των ερευνώμενων προσώπων έγινε λόγω υπόσχεσης ή προσφοράς σύγχρονης ή μελλοντικής και κατ' επέκταση λόγω παροχής αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος εκ μέρους των πολιτογραφηθέντων προς δημόσιους λειτουργούς και/ή αξιωματούχους, εν τη εννοία του Νόμου, μέσω των εισφορών προς τον ΔΗ.ΣΥ. ώστε να δημιουργείται υπόνοια διάπραξης αδικημάτων διαφθοράς. Ειδικότερα από τη μαρτυρία προέκυψε ότι ουδεμία σύνδεση μπορεί να γίνει μεταξύ της πολιτογράφησης των ερευνηθέντων πολιτογραφηθέντων προσώπων και των εισφορών προς τον ΔΗ.ΣΥ. εκ μέρους των πολιτογραφηθέντων και/ή των εταιρειών στις οποίες αυτοί έχουν ή είχαν συμφέρον ή αξίωμα.

B. Ως προς την στέγαση της ρωσικής τράπεζας PROMSVYAZBANK στο κτήριο που αγοράστηκε από την (πωλήτρια) εταιρεία Υ.Α.Μ. IMPERIO ENTERPRISES LTD, από την ανάλυση στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5, προκύπτει ότι δεν υπάρχει μαρτυρία από την οποία να προκύπτει ότι η συγκεκριμένη αγοραπωλησία έγινε λόγω υπόσχεσης ή προσφοράς σύγχρονης ή μελλοντικής και κατ' επέκταση λόγω παροχής αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος εκ μέρους της αγοράστριας εταιρείας και των μεταγενέστερα πολιτογραφηθέντων (που σχετίζοντο με την Ρωσική τράπεζα PROMSVYAZBANK) προς δημόσιους λειτουργούς και/ή αξιωματούχους, εν

τη εννοία του Νόμου, μέσω της συγκεκριμένης αγοραπωλησίας, ώστε να δημιουργείται υπόνοια διάπραξης αδικημάτων διαφθοράς.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, έχοντας εξετάσει τους προαναφερθέντες ισχυρισμούς του κ. Χριστοφίδη, στους οποίους βασίζεται η Καταγγελία της παρούσας έρευνας, θεωρούμε ότι δεν δημιουργείται εύλογη υποψία ότι διαπράχθηκαν αδικήματα διαφθοράς όπως αυτά καταγράφονται στο Ν.19(Ι)/2022.

ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

.....

Λεμονιά Καουτζάνη

.....

Δημήτρης Γεωργιάδης

.....

Δημήτρης Τσολακίδης

